PROMIN

ПРОМІНЬ

Ч. 6
Червень
1977

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ
РІК XVIII. ЧЕРВЕНЬ, 1977 Ч. 6
Виходить раз у місяць
Видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ
Редагує Редакційна Колегія
Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN
No. 6 JUNE, 1977 VOL. XVIII.
Monthly Publication
Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
Edited by Editorial Committee
NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$8.00
Передплата до інших країн	8.00
Поодиноке число	.80

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$8.00
Subscription in other countries	8.00
Single copy	.80

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

М. І. Мандрика — Багато вийшло з рідної землі 1
— Стоїмо перед іспитом 1
— Нарис програми ювіл. з'їзду 2
Юстина Лучак — З панельної дискусії 3
Богдан Горинь — Мовою графіки 5
Д-р Василь Луців — Двомовність у школі і вдома 7
Наталя Кібець — Дорогами славних подій минулого 9
СКВУ — Перше 10-річчя 11
— Народне мистецтво в українському музеї 12
Квіти незабутнім 13
Д. Горняткевич — Українське та европейське народне мистецтво 14
Громадська і родинна хроніка 22
Річні звіти відділів 30
Українська вишивка 31
Домашне господарство 34
При праці для „Променя" 34

НА ОБКЛАДИНЦІ: Квітучі сади на Ніягарському півострові в долині Анаполіс у Новій Шотляндії. Улюблена місцевість туристів. „К. С.".

ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ

Укладу музики Євгена Вавринюка, учителя державних і рідних шкіл.

„Пісні для дітей" спеціяльно призначені для шкільних дітей і середньої молоді. Ось що говорить автор у передмові до збірника:

„Збірник складено так, щоб виховники мали вільний вибір відповідно до рівня своїх учнів. Кожна пісня має фортепіяновий супровід. Деякі з них надаються для драматизації.

Підставою у вивченні Української мови може бути також і пісня. Діти з природи люблять співати... Музика може стати ключем до вивчення мови".

Збірник „Пісні для дітей" містить 56 пісень з нотами. Виданий заходами Ради Української Школи з Фундації ім. В. Сарчука. Ціна $2.75 для шкіл. Замовляти:

UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL OF CANADA
9 St. Johns Avenue
Winnipeg, Manitoba
R2W 1G8

ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД 50-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

відбудеться в Саскатуні, Саск.

в днях 17, 18, 19, 20 і 21 серпня 1977.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Стоїмо перед іспитом

Від останнього з'їзду Союзу Українок Канади, який відбувся в Едмонтоні проминуло два роки. Це були роки інтенсивної праці організації у її багатьох ділянках і не лише у центральнім проводі, але й серед членства по відділах взагалі. І ось серед розгару нашої праці наближаємось до нашого ювілейного з'їзду, який відбудеться в Саскатуні, в місті, де зродилась первісна думка про Союз Українок Канади.

У своїм обіжнім листі з травня ц.р. Централя Союзу звертається до відділів і членства в справах надходячого Ювілейного З'їзду.

„Час Ювілейного З'їзду — підкреслює управа — вже дуже близько. Маємо ледве чотири місяці. Заким стрінемось, щоб гідно звеличати і відмітити цю історичну подію. Маємо надію, що кожний відділ у Канаді робить заходи, щоб вислати, бодай одну, делеґатку. А скільки є ідейних членок, що приїдуть як гості . . ."

Дальше в цім самім обіжнім листі йде пригадка про програму з'їзду (поміщена на ст. 2), про рекомендації до змін статута, до поліпшення праці організації.

Як обіжний лист, то так і програма з'їзду ясно вказують на те, що він буде складатись з двох головних частин — ювілейної, цебто святочно-маніфестаційної з певними урочистостями і другої — накреслення наших напрямків на майбутнє принаймні на найближче десятиліття.

Зупинимось дещо над діловою частиною нашого з'їзду, а головно над пропонованими відділами рекомендаціями. Вони можуть бути різні — одні можуть бути дуже вартісними, що підноситимуть цінність ідейної праці, скріплення культ-освітної ділянки, але можуть також бути модерними кличами, які нуртують тут і там, бажаючи внести щось „нового" до структури нашої організації.

Ювілейний З'їзд зобов'язує нас всіх бути на нім, зобов'язує не лише провід відділів та різні комітети, але зобов'язує також членство. Наш ювілей повинен бути масовим, щоб ми могли спільними силами вирішувати наше майбутнє. З'їзд потребує здорово думаючих людей, які свідомі сучасних проблем нашого громадського життя. Одно тільки рідномовне питання в рядах нашого членства заставляє нас глибоко застановитися над нашим майбутнім, а подібних питань є далеко більше. Україна, її тяжке політичне положення. Питання Прав Людини в Україні набрало широкого відгомону у світі. Нові арешти, суди над інакше думаючими, жорстокість тих судів, табори примусової праці, заслання, тяжке положення родин ув'язнених, переслідування Церкви, топтання душі української людини — все це глибоко зобов'язує нас, як давніше, так і тепер ставати в захист прав нашого народу.

Тому замість безжурних вакацій на берегах чудових озер, або шумних чужинецьких міст повернім своє серце туди, куди нас всіх кличе наш святий обов'язок — на Ювілейний З'їзд складових організацій СУС до Саскатуну.

М. І. Мандрика

* * *

Багато вийшло з рідної землі
В незнаний світ, на невідому долю,
Коли потонув світ в кривавій млі
І сонце згасло нам на полі бою.

Тут, зраджені, хулу несли не раз,
Як ті колись на вавилонських ріках,
На себе, на народ: „Створив Бог нас
Народом гіршим других, недоріком!"

І я грішив (хоч у думках своїх)
І заздрив тим народам, що буяли,
Та був коротким мій невольний гріх:
Коли б так їм, вони би перші впали.

Проходючи світи, я в серці ніс
Мій рідний край, що не здавався без бою,
Що встав із мертвих, як Христос колись,
І породив незрівняних героїв.

Я бачив розпад в прах і забуття
Прославлених владик-імперій сили,
Срамітні відступи без опертя
Блискучих армій — тих, що ми хвалили.
І я сказав: „Немає рівних нам!

Ти славна, ти хоробра, Україно!
Не поклонюся я чужим богам!
Велика честь своїм родитись сином!"

(Із збірки „Сонцецвіт")

НАРИС ПРОГРАМИ

Ювілейного З'їзду Союзу Українок Канади

У ЙОГО 50-РІЧЧЯ

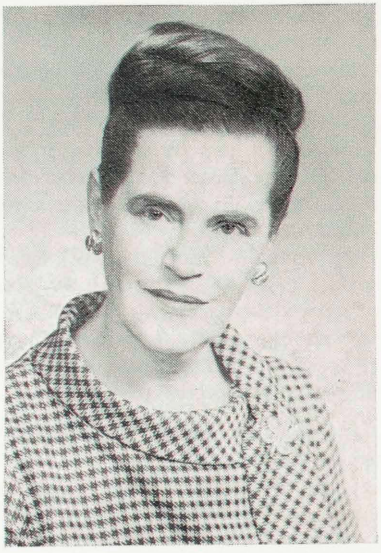

Д-р Маруся Бек — гість доповідач на Ювіл. З'їзді в Саскатуні

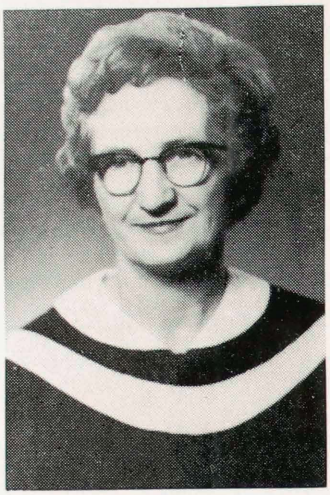

Пані Анастасія Шемелюк — голова Союзу Українок Канади

З'їзд відбудеться в Саскатуні в днях 17-21-го серпня 1977 р.

СЕРЕДА 17-го — 7:00 вечора — реєстрація
— офіційне відкриття З'їзду Союзу Українок Канади — пані Анастасія Шемелюк, голова
— вибір президії
— привіти
— Чайте прийняття

ЧЕТВЕР 18-го — 9:00 ранку — реєстрація
— вибір комісій: номінаційної і резолюційної
10:00 — відкриття сесії, звіти урядниць, інше
12:00 — обід — заходами Союзу Українок Канади для всіх учасників з'їзду
— вшанування основательок і перших відділів Союзу Українок Канади
2:00 — Офіційне відкриття З'їзду С.У.С. — відкриває голова д-р С. Л. Яремчук
2:30 — „Напрямні СУС" — д-р Л. Г. Фарина, секретар СУС
3:00 — загальні сесії
9:00 вечора — Драматична п'єса Союзу Українок Канади

П'ЯТНИЦЯ 19-го — 8:00 ранку — Божественна Літургія в Катедрі Пресв. Тройці (свято Спаса) для всіх учасників
9:00 — сесії Союзу Українок Канади
12:00 — Обід, для всіх учасників, дає управа міста Саскатуну
2:00 — Загальна сесія СУС
6:00—9:00 — Ювілейний бенкет Союзу Українок Канади:
— доповідь — д-р Маруся Бек
вшанування бувших голів Союзу

СУБОТА 20-го — 9:00 — загальна сесія СУС
2:00—4:00 — Загальна сесія — справи Музею Союзу Українок Канади
6:00 — Ювілейний бенкет СУС — загальний
— доповідь — панна Галина Маґус, голова СУМК

НЕДІЛЯ 21 го — 9:30 ранку — Божественна Літургія Архиєрейський чином,
— Centennial Auditorium
— співають хори СУМКівців з Едмонтону і Оттави
12:00 — спільний обід
2:00 — концерт, силами СУМКівців
3:30 — загальна сесія відчитання і прийняття резолюцій
— представлення новообраних крайових управ СУС
— ввечорі — соціяльне прийняття на закінчення з'їзду.

Точна програма З'їзду Союзу Українок Канади буде вчасно вислана до всіх відділів з обіжником.

До побачення на Ювілейному З'їзді!

Анастасія Шемелюк, голова

Стефанія Пауш, кореспонд. секр.

Юстина Лучак

З ПАНЕЛЬНОЇ ДИСКУСІЇ ЗІ СТОРОНИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

МІРКУВАННЯ І ДІЙСНІСТЬ НА РІК 2000 — УТОПІЯ

(Доповідь, виголошена на Пров. З'їзді складових організацій СУС на Манітобу в листопаді 1976 р. у Вінніпегу)

Ось перед очима часопис „Український Голос" з датою 1-го січня року 2000. Розгортаючи цей часопис, на першій окладовій частині бачимо заголовок: „Бувша провідниця СУМК-у Галина Маґус обрана головою СУС на Канаду". Читаємо далі й там сказано так: Відбуто на днях черговий крайовий З'їзд СУС, на якому обрано колишню панну Галину Маґус на пост голови складових організацій СУС на Канаду. Тут далі читаємо, що на цьому з'їзді було прийнято до відома той факт, що жінка знаходиться не тільки нарівні з чоловіком, але те, що вона має такі самі розумові здібності, а подекуди й більші можливости давати провід тієї чи іншої ділянки праці. З історії знаємо, що був період „матріярхальний", в якому жінка панувала, не тільки в своїому домі, а також й в суспільстві — державі. Цей період записано в історії, що як родинне життя, так і громадське-суспільне життя було на найвищому рівні. В історії нашого народу бачимо видну постать жінки: Св. Княгиня Ольга, яка мудро, як княгиня, керувала своєю державою. Їй завидували сумежні сусіди, які від неї навчались й користали з її мудрости.

Коли приглянемось до Божого творіння, зокрема до бджілок, то ми знаємо, що там не панують трутні, але матка. Чи можна знайти кращий порядок від того? Думаю, що ніде такого порядку не знайдеться в світі. Про ці здібності жінки в енциклопедії Онацького, ст. 445, знаходимо таке: „Від жінки, як матері й виховниці прийдешніх поколінь, залежить у великій мірі будуччина країни, бо як сказав хтось — „Батько стоїть вище від сотні вчителів, Мати ж стоїть вище від тисячі батьків".

Отже, коли ми стоїмо на порозі другого пів-століття існування СУС, це добрий час роздумувати про наше майбутнє, а саме про обсяг праці в році 2000. Від самих початків існування народів, поміж ними завжди були одиниці, які жили глибокою уявою, які для мас часто являлись немов фантазіерами. Такий дар Божий даний виключно людині, й це дає їй нагоду відважуватися на надзвичайні подвиги. В 1969-ому році американці вперше добились до місяця, але H. G. Wells, британець, про подібне писав вже в 1895 році в своїх книжках: "War of the worlds", й у творах, "The Time Machine, де ясно говориться про подорожі до місяця та про дивне сотворіння, яке мало б навідувати наш світ з іншої планети. Писав він ці книжки в тих роках, коли не було ще знання про літаки або навіть ще й такі машини, як автомобілі.

Такі далекосяглі мрії й уявлення дають людині можливість робити певний поступ і ріст. В теперішній час, ми знаходимося, наче в поїзді, що чимраз скоріше поспішає, спішить у безконечність, в якій можна буде знайти чимало незнаного по сьогодні — нових горизонтів. В теперішній час багато людей знаходиться в останньому-задньому вагоні, дивлячись у минувшину. Найкращі науковці вказують, що теперішнє суспільство переживає, т. зв. "Future shok" — тривогу майбутности. Це, мабуть тому, що соціологи доказують, що людина завжди почувається найкраще свобідною та спокійною у знаних їй обставинах й знаному оточенні. Правдою є те, що цивілізації розбудовуються тільки тоді, коли більшість народу сприймає однаковий світогляд та поведінку. Іншими словами кажучи — що коли народ, який будує й прямує під впливом однієї ідеології в певнім напрямі і впливі однієї традиції, робить колосальний прогрес. Радикали та подібні їм в даний час не мають місця в суспільстві, бо вони не мають пошани до минувшини, а готові викинути на смітник саму дитинку з купальною водою, тільки на те, щоб підкопати коріння під випробуваною практикою. Критикувати тільки на те, щоб критика була, ще замало. На місце „старого" треба подати „конкретне нове", на якому разом з досвідом будувати нову будівлю, як суспільну, так й родинну-домашню. Щоб цього можна доконати і забезпечитись успіхом, треба в цьому знайти ту „золоту середину", щоб цим можна було пошанувати минуле, але в той же самий час мати змогу поступати вперед. Надто часто в наших організаціях чуємо вислів: „Ми попередньо, цебто раніше, ніколи так не робили".

Ось ми тут зібрані громадно й в кожного зокрема увага зосереджується над майбутнім

життям й розвитком наших складових організацій. Можливо дехто може й почуватись в цьому байдуже, або може зайняти пасивне ставлення до цієї справи, але хочеться вірити, що в кожному серці кипить прагнення до розвитку та ще до більшого змагання й зусилля працювати для добра своєї організації. З цим запалом й готовістю приступати до другого пів-століття корисної праці для СУС.

Щодо Союзу Українок Канади, то немає сумніву, що ця організація буде існувати з великою силою. Наші цілі, чи то в році 1926-ому чи в 1976-ому чи в 2000-ому будуть однакові і постійно будуть реальними. Цілі, як: поширювати освіту, культуру, збуджувати національну свідомість, дбати про культурне та релігійне виховання дітей молоді та інше — все будуть актуальними-живими!

Деякі факти з дослідів, які я провела за означений час показують, що членство в СУК постійно зростало. З Ювілейної книги відділу ім. О. Кобилянської в Саскатуні виданої з нагоди 50-ліття щодо числа членства подано так: рік 1923 — 20 членок, 1939 — 40, 1958 — 68, 1963 — 152, 1968 — 175, 1973 — 206.

В Едмонтоні — рік 1963 — 224 членок, 1964 — 225, 1965 — 230, 1967 — 240, 1968 — 246, 1973 — 267 (23 комітетів).

У Вінніпеґу (Членство СУК ім. Лесі України при Катедрі Пресв. Тройці. — Числа подала А. Назаревич від комітету членства) — рік 1941 — 22 членок, 1951 — 51, 1961 — 79, 1963 — 107, 1967 — 144, 1971 — 159, 1972 — 166, 1975 — 169.

В Овкборні, Манітоба — рік 1960 — 31 членок, 1965 — 32, 1972 — 36.

Дехто може сказати, що відділи декуди по околицях, закриваються — ліквідуються, але якщо це так, то це мабуть велика рідкість. Натомість тих постають нові відділи. Навіть в останньому часі в журналі „Промінь" пишеться про новозорганізований відділ ім. Савелі Стечишин. Таких і подібних подій в майбутньому буде багато.

Повертаємось до питання канадських українців в році 2000. Перед ними світле майбутнє, бо людство до певної міри вирішує свою долю, свою майбутність. Те, що людина вибере, буде впливати на напрямні, які будуть записані в історії її. Бог сотворив нас так, щоб ми були відповідальними одиницями. Стараймося вибрати найкращу дорогу, якою ітимемо відважно, на користь нашої організації та взагалі на користь нашого українського народу в Канаді.

Пам'ятаймо слова Лесі Українки:
„Ні! Я живу, я буду вічно жити.
Я в серці маю те, що не вмирає. . . !"

Вечір слова Олександри Костюк

У повороті з Едмонтону до Міннеаполіс пані Олександра Костюк зупинилась на коротко у Вінніпеґу і тут її друзі улаштували для неї на скору руку вечзірку читання. Зустріч з пані О. Костюк відбулася 20 квітня в Українськім Народнім Домі.

Авторку представив редактор Анатоль Курдидик, як редакторку музичного журнала „Вісті", що свого часу виходив у Міннеаполіс та інших праць її пера.

Пані Олександра Костюк того вечора прочитала солідно опрацьований есей про Гната Хоткевича. Цього року припадає століття його народження.

Вечір перед тим 19 квітня в домі пані Івани Зельської відбулась зустріч Олександри Костюк з журналістками Вінніпеґу.

Відійшла видатна громадянка

Дня 15 квітня у власнім домі у Вінніпеґу раптово відійшла у вічність на 65 році свого життя видатна українка, адвокат і суддя Марія Вавриков.

Глибоким жалем зустріло українське громадянство цю сумну вістку і з таким же смутком відпровадило її в останню дорогу.

Суддя Марія Вавриков, з дому Закус, народилась в околиці Вакав у Саскачевані. 1932 року родина замешкала у Вінніпеґу. Тут вона покінчила середню й вищу освіту і відкривши власну адвокатську канцелярію провадила власну працю. 1965 року була відзначена титулом Королівського радника, 1975 р. назначено її суддею.

Суддя Вавриков належала до багатьох українських і канадійських організацій — церковних і світських і здобула собі тим багато пошани серед своїх і чужих.

Вічна їй пам'ять!

МОВОЮ ГРАФІКИ

Львівська графіка має давні традиції. Одна із золотих сторінок її розвитку — XVII сторіччя, коли високої художньої майстерності досягли книжкова ілюстрація та станкова гравюра. Вони, в свою чергу, базувалися на багатих традиціях української рукописної книги. Другим видатним періодом можна назвати 20—30-ті роки нашого століття — час певної активізації не тільки культурно-мистецького, але й політично-громадського життя на Західній Україні. На ті роки припадає розквіт таланту Олени Кульчицької, Павла Ковжуна, Миколи Бутовича, а також рання творчість відомих сьогодні львівських мистців — Ярослави Музики, Стефанії Гебус-Баранецької, Петра Обаля та ін. Одним із чинників, який сприяв розвиткові львівської графіки, був контакт із мистецтвом Радянської України. Незважаючи на кордон, ряд львівських митців — О. Кульчицька, П. Ковжун та М. Бутович взяли участь у республіканській виставці української радянської книжкової графіки, яка відбулась у 1929 році в Харкові. В свою чергу, ряд митців із Радянської України виставляли свої твори у Львові. Сильним акордом прозвучав голос українських радянських мистців на виставці 1932 року. Львів'яни вперше дістали можливість так широко познайомитися з творами провідних графіків Києва, Харкова, Одеси — В. Касіяна, В. Єрмілова, І. Падалки, А. Петрицького, А. Страхова, О. Судомори та багатьох інших.

У 30-х роках великим успіхом користувалась графіка київської художниці Олени Сахновської...

Розвиток сучасного графічного мистецтва Львова тісно пов'язаний з традиціями давньої української графіки, мистецтва 20—30-х років, а також із творчим використанням і вивченням досягнень світової графічної культури.

В останні роки почало окреслюватись своєрідне, індивідуальне обличчя львівської графіки, що дає підставу говорити про початок формування львівської графічної школи. Особливості її полягають, насамперед, у декоративній площинній композиції, використанні фольклорних мотивів, традицій народного мистецтва, в нахилі до стилізації. У порівнянні з київською та харківською школами графіки львівська відрізняється прагненням до лаконізму вислову, до чіткої і доступної графічної мови. Це, в свою чергу, позначилось на виборі матеріалу. Хоч

О. Кульчицька — Мати

львівські мистці працюють у дереворіті (С. Гебус-Баранецька, М. Старовойт), монотипії (Ю. Кратохвіля-Відимська, С. Борейко), літографії (І. Катрушенко, С. Грузберг), все ж найбільш улюбленою є лінограверура.

На фоні досягнень львівської графіки чітким силуетом вимальовується оригінальна творчість О. Л. Кульчицької. З ранніх років тісно зв'язана із життям народу, Олена Львівна принесла у графіку міцні національні традиції. Відмовившись від натуралістичного вирішення образу, вона вводить у графіку народну символіку, яка надає її творам внутрішньої сили, глибокої змістовності. В творчості Кульчицької міцно поєднались кращі традиції давньої української графіки із невпинними пошуками нового.

Роботам Юзефи Богуславівни Кратохвілі-Відимської властиві м'якість і ліричність. поетизація, здавалося б, звичайних, буденних мотивів, простих людських характерів. З великою любов'ю і теплотою передає Кратохвіля-Відимська образи гуцулів, воскрешає мальовничі куточки давнього Львова.

У реалістичних творах Леопольда Івановича Левицького доведена до віртуозності лако-

Олена Кульчицька у своєму кабінеті

нічність графічного вислову.

Серед графіків старшого покоління помітне місце займають Стефанія Гебус-Баранецька, Петро Обаль, Ярослава Музика, Олекса Шатківський. У кожного з цих мистців індивідуальний почерк. Якщо щира безпосередність і якась майже дитяча чистота бачення властива лінограверам С. Шатківського, то С. Гебус-Баранецька, звертаючись переважно до побутової та історичної тематики, надає своїм творам докладної завершеності й викінченості.

Треба сказати, що у другій половині 40-х і першій половині 50-х рр., на які припадає творчість художників старшого і середнього покоління, графіка не мала великого поширення, вважалась другорядним мистецтвом. Тоді канонізувались графічні прийоми, виробились шаблони у трактовці тем. Але деяким із них навіть у ці роки вдалося зберегти власну графічну мову та індивідуальне творче обличчя.

Зовсім іншу картину у розвитку львівської графіки дають останні роки. Графіка, як найдемократичніша галузь мистецтва, набуває широкого розвитку, „перетягуючи" на свій бік багатьох живописців та художників інших жанрів.

Молоді графіки — Маріон Ілку, Степан Коропчак, Іван Катрушенко, Софія Караффа-Корбут, Іван Крислач, Євген Безніско, Володимир Різник прагнуть до тематичної широти, властивої творчості О. Кульчицької, а також до культури графічної мови, досконалості вислову, притаманних Л. Левицькому. Ці принципи і визначають сучасне обличчя львівської графіки.

Крім станкової гравюри, львівські мистці з успіхом працюють у книжковій та інших видах прикладної графіки. У цій ділянці активно працюють Леопольд Левицький, Дмитро Гринець, Василь Форостецький, Михайло Курилич. В останні роки цілий ряд видань оформили Софії Караффа-Корбут, Іван Крислач та інші.

У Львові склались міцні традиції виготовлення книжкового знака — екслібріса. Колись піонерське починання в цій галузі Модеста Сосенка і Олени Кульчицької (початок XX ст.) зараз з успіхом продовжують Стефанія Гебус-Баранецька, Ганна Давидович, Софія Караффа-Корбут, Іван Катрушенко, Іван Крислач, Михайло Курилич, Карло Звіринський, Іван Плесканко.

С. Коропчак — На полонині

Робота в різних техніках, галузях і жанрах, тісний контакт із життям є переконливим свідченням, що львівська графіка вступила на широку дорогу розвитку.

Богдан Горинь

Жовтень, ч. 11 1964.

Із співчуттям

Членки центральної управи Союзу Українок Канади і редакція журнала „Промінь" висловлюють сердечне співчуття дорогій Стефанії Пауш, нашій довголітній працівниці та її родині — дочці Ліді і синові Борисові — з приводу втрати чоловіка і батька, бл. п. Петра Пауша, заслуженого громадського діяча, члена СУС та інших українських організацій, який упокоївся в Едмонтоні 5 квітня 1977 р.

Вічна йому пам'ять!

Д-р Василь Луців

Двомовність у школі і вдома

Дослідник мовного питання в двомовних країнах, знаний швайцарський педагог Е. Бльохер сформулював ось яку дефініцію: — „Двомовність означає приналежність людини до двох мовних спільнот у такій мірі, що буває трудно відрізнити і виникають сумніви, до котрої з тих мов ближче відношення цієї людини та котру з них належить уважати рідною мовою, тобто котрою вона краще володіє і якою думає". Дану дефініцію наводимо тому, що вельми схожа ситуація витворюється (частинно вже витворена) в Канаді.

Українська спільнота здебільша не живе компактною масою, але розкинена в чужомовному оточенні, особливе помітне це по містах, у більших промислових центрах. Як старші так і молодь знаходяться в постійному зв'язку із своїми чужемовними сусідами і силою факту змушені, контактуючися з ними, уживати державної — англійської мови.

Старші громадяни більші консервати і цупко тримаються своїх традицій та рідної мови, і тому навіть творять рідномовні гуртки, приятелюють між собою, і тим самим у них немає загрози забуття своєї рідної мови. Гірше представляється справа з дітворою та молоддю. Дітвора більш поступова, іде нога в ногу з духом часу, вона підсвідомо відчуває, що в українському гурті трудно їй буде знайти таку розвагу, яку має між англійцями. Дітям імпонує щось нове, інше — не те, з яким вони стрічаються в батьківській хаті. Ще змалечку, заки дитина піде в школу, вона вже добре володіє англійською мовою, схопленою від товаришів дитячих ігор. Мало того, нам доводилося неоднократ, і не в одному місці стрічати дітей свідомих українських батьків, що в розмові між собою уживали виключно англійської мови, додаючи тільки ті українські слова, котрих значення не знали по-англійськи. Цей стан із часом доводить до цілковитого занедбання, знехтування і забуття рідної мови, а тим самим затрати цієї дитини для української спільноти.

Самозрозуміло, що знання англійської, ба, не тільки англійської, але й німецької, французької чи інших великодержавних мов, дуже для людини потрібне. Воно, ми б сказали, необхідне, але того знання не слід набувати ціною рідної української мови.

Очевидно дехто з читачів буде доказувати на підставі тверджень деяких німецьких науковців, що дво- або й більше-мовність спинює дитину в думанні, а то і доводить до змішування цих мов. Ті пересуди перестарілі. Анкета переведена в деяких канадійських школах та слова авторітативних педагогів без усяких сумнівів ствердили, що дитина, яка крім англійської мови знає одну або більше інших мов, є більш розвинута і набагато здібніша від дитини одномовної.

Діти батьків неанглійців, уживаючи виключно англійської мови, доходять до цілковитої атрофії національних почувань, що веде до духовного дуалізму а то й національно ренегатства. Таке ренегатство дитини проявляється в тому, що вона захоплюється чужими божками, відчуває свою і нації своєї меншевартість, а то і погорджує та висміває національні цінності, ідеали та мову.

Згідно наших обчислень, якщо не наступить поправа, то наша дітвора винародовиться і погоне в англосаксонському морю до третьої генерації. На Заході Канади ще „статус кво" може грохи продовжитися, а на Сході приспішиться. Вклад праці, присвячений тим питанням, абсолютно невідповідний. Три рішальні тут чинники досі не дали потрібного вкладу зусиль. Батьки, церква і школа ще й досі не охопили повністю цього питання, не зійшлися на нараду для винайдення розв'язки і не повели в цьому напрямку інтенсивної праці. У першу чергу тут вимагається повної співпраці дому зі школою. На батьках лежить уся відповідальність за те, чи їхня дитина буде знати свою мову, а тим самим любити їх і цінити рідну спільноту, чи відсахнеться від них та завдасть їм на старі літа немало горя та сліз... Пам'ятайте, що дитину треба вчити тоді, як ви її годуєте, бо як вона вас годуватиме — буде запізно... Ніде правди діти — і наша рідна школа не сповняє якслід свойого знання. Ми знаємо про всі перешкоди, що їх наші безіменні плугатарі — українські вчителі — стрічають на своєму шляху, але це аж ніяк не звільнює їх з накладених на них великих обов'язків — зберегти українську дітвору для рідного середовища та вповіти в неї українську духовість. Тимбільше не знаходить виправдання оте все українське вчительство, що стоїть осторонь від

усякого зорганізованого педагогічного життя та від рідних шкіл. За байдужість до цих справ на них паде відповідальність перед Богом і перед своєю нацією! Ця справа надто поважна, щоб поминути її мовчки. Це підстава, це наше „бути чи не бути", тому ми вносимо проєкт:

1) Українські батьки спершу, заки дитина піде в державну — англомовну школу, доложать усіх зусиль, щоб навчити дитину рідної мови.

2) Подбати про відповідну розвагу для дітей у тому віці, як теж про відповідне оточення — найкраще в українських дитячих садках.

3) У вечірніх рідних школах і вдома по науці слід припильнувати і подбати, щоб дітвора говорила виключно українською мовою. Робити це тактовно, без пресій.

4) Подбати про добрі педагогічні сили для шкіл, зреформувати програми навчання та шкільні підручники.

Як бачимо з наведеного питання двомовности вдома і в школі вельми важкі до розв'язання. Вони вимагають багато праці і такту, щоб укінці розмежувати місце і права української мови та англійської. Якщо український дім та українські батьки хочуть, щоб їхня дитина чи діти не тільки вивчили, але й полюбили рідну мову, то слід подбати, щоб український дім стояв на належній висоті. В першій мірі слід покінчити з отими спорами чи сварками, а то й вульґарною лайкою в присутності дітей. Український дім має бути шляхетним і культурним домом. Діти повинні знайти в ньому родинне тепло, культурну розвагу — як от гарну українську бібліотеку, колекцію мистецьких українських платівок, пресу і журнали для старших і дітей. Взаємовідносини батька до матері чи до дітей мусять бути теплі, дружні і щирі. Батько чи мати завжди мусять щось гарне і миле оповісти своїй дитині, нетакт чи провину дитини слід направити уміло, щоб не занадто вразити почування дитячої глибокої душі...

Школа теж покищо не виконує своїх завдань. Мало того, вона навіть не імпонує дітям. Щоб покінчити з питанням двомовности, слід перебудувати родинний дім і рідну школу. Треба внести до однієї і до другої більше української культури, як теж і модерного цивілізаційного комфорту. Про ці речі слід завжди пам'ятати, а тоді нам нічого боятися, що наша дітвора пропаде для української спільноти, що позбудеться нашої духовости та виречеться рідної мови. Українська мова буде мати своє почесне і тривке місце в українській родині, організації і школі, а англійська в уряді, в школі в мішаному товаристві. Така розв'язка справи найбільш корисна для української спільноти як теж і для Канади.

(„Життя і Школа")

ЗВІДОМЛЕННЯ ПРОПАМ'ЯТНОГО ФОНДУ ІМ. РОМАНА СОЛТИКЕВИЧА

Дня 17 листопада 1976 р. в Едмонтоні, помер маестро хорального мистецтва, широковідомий, вельмизаслужений й глибокошанований дириґент, бл. п. РОМАН СОЛТИКЕВИЧ. Його невиджалувана смерть сильно засмутила ціле українське громадянство, а, зокрема, членів хорів, яких бл. п. Роман був довголітним дириґентом, як: „Дніпро", Української Православної Катедри Св. Івана й Едмонтонського СУМК.

Головно серед хористів виринула думка, щоб замість квітів на його могилу, створити Пропам'ятний Фонд ім. Романа Солтикевича на те, щоб, в першій мірі, забезпечити можливість його власним дітям осягнути вищу освіту, а подруге, подати допомогу в тій же самій цілі іншим потребуючим чи надійним студентам.

Як вияв глибокої пошани до бл. п. Романа Солтикевича, одиниці, організації та установи склали жертви в сумі $4,332.00 на нев'янучий вінок в його пам'ять.

Всім жертводавцям управа цього фонду складає сердечну подяку. Окрему подяку складає п. Михайлові Журавлеві за те, що він доглянув всю адміністративну працю зв'язану з цим Фондом.

Пропам'ятний Фонд ім. Романа Солтикевича зложений на окремому конті в:

Heritage Savings and Trust Company
10166—100 Street
Edmonton, Alta.

Бажаючі можуть вислати дальші пожертви на цей фонд на повище подану адресу, зазначуючи що це на:

Soltykewich Educational Trust Fund.

Управа Фонду

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відділ Союзу Українок анади ім. Олени Пчілки в Йорктоні, Саск., цього року відзначує 50-ліття свого існування.

Головне святкування відбудеться в неділю, 9-го листопада 1977 року.

За точнішою програмою просимо слідити пізніше.

Заряд О. Пчілки в Йорктоні, Саск.

ДОРОГАМИ СЛАВНИХ ПОДІЙ МИНУЛОГО

НАТАЛІЯ КІБЕЦЬ

У своїм слові, авторка Наталя Кібець, у властивій їй формі теплої усмішки пропонує читачам „Променя" свої цінні есеї. Як редакція, так і читачі радо вітають працю нашої співпрацівниці-журналістки. Давнішим читачам відомі її есеї з подорожів по Україні. Авторка живе в Міннеаполісі, ЗСА, і відома там із своєї широкої громадської та мистецької праці.

Під цим заголовком будуть поміщуватись в кожнім числі нашого журнала цікаві статті, про що згадує авторка й у своїм слові.

РЕДАКЦІЯ

ЗВЕРНЕННЯ ДО ЧИТАЧІВ

Дорогі читачі журнала „ПРОМІНЬ"! Кілька років тому на сторінках цього журнала ми подорожували з вами по Україні. Відвідували історичні місця, знайомилися з розвитком мистецтва, промисловості, умов життя в Україні. Тепер мені хотілося б познайомити вас з людьми, що чимсь відзначились і причинились для свого українського народу і світової слави про український народ. Ми не будемо брати загально знаних поетів, письменників, малярів, політиків, якими насичені читанки та інші книжки, а пройдемось з тими, про яких мало згадують, або вже зовсім забули, або навіть не знають, що вони українського роду.

Почнемо про селянського полководця МУХУ. Це прізвище пов'язане з історією спільної боротьби селян України і Молдавії проти визиску багатих землевласників. Рік 1490... „Якийсь простий селянин на прізвище Муха, зібравши з Волоських і Руських покутянів десять тисяч війська, землі руські воював. На той час Микола Ходецький на назвисько Земелька Муху... розгромив і придушив... Однак Муха почав пізніше... вербувати військо. Але тому, що він нишком заходив до одної русинки, в яку закохався на смерть, вистежений і спійманий руською шляхтою, був посланий до Кракова і там у в'язниці закінчив життя", так читаємо у хроніці польського історика XVI ст. Мартина Кромера. На це лаконічне повідомлення посилалися інші польські історики-мемуаристи: Мартин Бельський, Матвій Стриковський — автор Густинського літопису. Свої повідомлення вони брали від сучасників далеких подій: літописця Яна з Торговиська, щоденника Ліборіуса Накера, хроніки часів Степана Молдавського.

Хто ж був цей загадковий Муха, як він організував таку велику повстанську армію з селян, що лякала не лише шляхетську Польщу, а й її васала — Тавтонський орден — це цікавило багатьох учених. Виступ 1490 року став яскравою сторінкою спільної антифеодальної боротьби селян України і Молдавії, одним з найбільших повстань у Європі кінця XV ст., основні події якого розгорнулися на Прикарпатті. Він був зумовлений тими соціяльно-економічними обставинами, які склалися у період зародження феодально-кріпосницьких відносин.

Протягом XIV-XV ст. у економічному й політичному житті шляхетської Польщі відбулися значні зміни. Пануючі кляси в погоні за прибутками посилили феодальний (землевласницький) гніт на підкорених українських землях. Численна, переважно дрібна шляхта з західних територій Польщі в XIV ст. прибула до Галичини і спираючись на місцеву шляхту й на королівські привілеї, захопила всі села й містечка. Вже у XV ст. виділилася невеличка купка багатих галицьких магнатів, які володіли величезними маєтками і пригнічували тисячі підданих селян. Вони займали основні адміністративні посади не лише в Галицькій землі, а й у центральному апараті шляхетської держави. Сталися зміни і в середовищі галицьких селян. Колишні смерди стали ділитись на категорії вільних і невільних. У першу входили сільські ремісники: мельники, шевці, корчмарі, бондарі та заможні селяни-кметі, які володіли своїми наділами й залишалися на двірській послузі. Другу групу складали невільники, каланники, ординці, слуги-убогі, категорії незаможного сільського люду, позбавленого будь-якого майна. На їх праці збагачувалася феодальна верхівка, сільська старшина.

З розвитком феодалізму в Галицькій землі XV ст. давнє руське право на рівнинах поступово змінюється польським і німецьким правом. На гірських територіях діяло волоське право. Ненаситна шляхта докладала великих зусиль, вводячи нові права зробити всіх селян залежними від панського двору та збільшити їх феодальні повинності. Погоня за прибутками штовхала власників на всілякі правові порушення та ломання давньо-руських традицій на селі. Введенням у 1435 р. в Галичині польського права узаконнила систему повної залежності селян від

власників маєтку. Панщина, хоч ще точно не визначена, вже існувала повсюди, особливо в хліборобських околицях Галицького Поділля і Подністров'я. До того становище селян погіршували державні повинності, різні податки, а також давалися взнаки шляхетські міжусобиці, постійні напади татарських орд, що особливо зросли в XV ст., стихійні лиха і неврожаї, епідемії, повені тощо. Селяни Галицької землі зазнавали також важкого національно-релігійного гніту. Феодали знущалися з людей, переслідували православіє, народні обряди і звичаї. У містах і містечках зростали католицькі манастирі, костьоли, які при підтримці панівної верхівки переслідували будь-який прояв людської гідности. Зрозуміло, що наступ панів на селянські маси викликало сильний антифеодальний опір. Спочатку це носило форму скарг, відходів із рідного села, домагання своєї правоти, що так було „з діда прадіда" і коли це не допомагало, а навпаки шляхетський уряд відповів повним закріпаченням селян, селяни переходили до відвертих збройних виступів.

Значна частина розрізнених стихійних виступів на Україні сприяла виникненню в кінці XV ст. великого збройного повстання селян Галицької землі під проводом селянського полководця Мухи. Нам не відомо, в якому місті чи селі народився Муха, скільки мав років, навіть не пощастило сучасникам-мемуаристам встановити його ім'я, але сучасники-мемуаристи виразно підкреслюють, що народний герой українського походження. Так, Л. Накер писав, що молдавський господар „узяв собі на службу русина на ім'я Муха". Також не випадково польський король називав Муху „схизматиком", тобто православним, як у той час польсько-шляхетські власті принизливо називали українське населення. А про те, що у своїх мемуарах тогочасні автори-хронікери. Їх вислови: „хлоп, один простий" (М. Кромер), „хлоп простий" (М. Бельський), „хлопського роду" (М. Стриковський). З документів невідомо, чи Муха походив з Поділля чи Наддніпрянщини, найбільш ймовірно, що він був виходцем з Буковини або Покуття, оскільки саме на цих територіях активізував свою антифеодальну діяльність. На окрему увагу заслуговує питання, чи Муха став керівником селянського повстання на території Буковини, як виходець з місцевого населення, чи був одним з перших керівників козацьких загонів, що прибули з України. До речі львівський мемуарист XVII ст. С. Кушевич спираючись на перекази, які дійшли до нього в середині XVII ст. підкреслює, що Муха своєму ударному загону „надав способу козацького товариства". Варто й те, що літописець М. Стриковський прирівнює Муху з козацьким гетьманом Іваном Підковою. Очевидно, в час діяльності Підкови в пам'яті народу ще були живі спогади про полководця Муху, як повстанця козацького типу. Отже можна висунути припущення, що Муха був одним із незадоволених і зруйнованих селян — втікачів Покуття або Буковини, який відступив на Україну і став організатором одного з перших козацьких загонів, а згодом повернувся у рідний край і підняв повстання. З кого складалася повстанча армія Мухи? У письмових джерелах досить чітко сказано, що учасниками виступу були селяни Молдавії і Покуття. Велику роль у повстанні відігравали й українські міщани, які в час походів Мухи групами приєднувались до народно-визвольної армії, зокрема в містах Снятині, Коломиї, Галичі, Коропці, Рогатині.

Відомо, що до селянського повстання примкнула й частина української православної шляхти, зокрема Березовські з гірського села Березова на Коломийщині. Зберігся наказ польського короля Яна Альбрехта від березня 2-го 1498 р., коли він розпорядився конфіскувати майно Гриня, Івана, Василя, Петра, Григорія й „інших" Березовських за те, що вони підтримали „схизматика" Муху в той час, коли він підняв повстання на Покутті. Загальна кількість повстанців начислювала 10 тисяч чоловік із звідомлень мемуаристів (М. Кромера, М. Бельського, М. Стриковського). Озброєні вони були холодною зброєю: ножами, палашами, рогатинами, сокирами, косами, вилами. Польський король писав у 1491 році, що це були, „вмілі, вправні у воєнній справі загони". Селянин з походження Муха був здібним організатором і мудрим керівником повсталих, який ставив собі за мету визволити не лише Галичину, але й інші західні землі.

Грізне повстання селян під проводом Мухи та його успіхи викликали переполох серед панівних клясів Речі Посполитої. Місцеві феодали організували загальне ополчення шляхти Руського воєвідства. Його очолив Микола Ходецький — з Ходеча на прізвище Земелька, галицький староста, один з найбільших вельмож, багатий і впливовий магнат Галицької землі. Крім місцевих ополченців, у похід проти Мухи були втягнуті кадрові королівські наймані війська добре озброєні. Не дивлячись на таку армію польський король і шляхта вважали, що їх-

ні сили недостатні битися з армією Мухи, вони звернулися про допомогу до Тевтонського ордену. Про це довідуємось із грамоти до жителів міста Гданська надісланої з Торуня за дорученням польського короля від 22 серпня 1490 року.

З існуючих джерел важко з'ясувати точне місце головної битви шляхти з селянами, але припускають що це було „під Рогатином". Під Рогатином шляхетським військам вдалося завдати повсталим поразки. Значна частина повстанців армії Мухи загинула в бою, під час відступу, і, зокрема, на переправі через Дністер. Хоч повсталі були розгромлені, селянському полководцеві Мусі пощастило врятуватися. Після битви Муха переховувався деякий час на Покутті, точніше в околицях Коломиї, де почав підготовку до нового повстання, десь приблизно в другій половині 1492 року. На жаль задуманому перешкодила зрада. Як переконують мемуаристи, українська шляхта вивідавши, що Муха у якомусь селі біля Коломиї зустрічається з селянкою, зуміла його спіймати й ув'язнити. Ув'язненого Муху шляхта „королю до Кракова відіслала". З цього виходить, що селянський полководець був надто небезпечний не лише для галицької шляхти, а й для усієї тодішньої Польщі. Невідомо, коли і за яких обставин загинув Муха. Можливо не витримав тортур, або був просто страчений у в'язниці.

Мужня постать відважного селянського полководця не зовсім забулась в історії. Народний герой став символом відваги, лицаря козацького типу. Повстання Мухи — найбільша збройна опозиція західно-українського селянства проти староруського княжого порядку і польсько-німецького права.

Рух народних мас Покуття і Буковини був не тільки першим великим повстанням за своїм розміром і характером на Україні, а й одним з найбільших у Європі кінця XV ст. Він започаткував нові збройні виступи селян у період росту феодально-кріпосницьких відносин.

Наталія Кібець

Використані матеріяли: „Селянські повстання" — В. Грабовецький, Історія Укр. РСР т. І, 1955 р. Мохов Н. А. „Восстание укр. и молдавских крестьян под руководством Мухи".

Міннеаполіс, Міннесота
квітень 1977 року.

ПЕРШЕ 10-РІЧЧЯ СКВУ

Виявом сили, громадської свідомости та бажання об'єднано нести допомогу українському народові в Україні зберегти українську національну спільноту поза Україною — був І Світовий Конґрес Вільних Українців, що відбувся в листопаді 1967 року.

Цей конґрес поставив основи, на яких створено світову громадську централю і вибрано Секретаріят і Президію Світового Конґресу Вільних Українців.

Цей конґрес поставив основи, на яких створено світову громадську централю і вибрано Секретаріят і Президію Світового Конґресу Вільних Українців.

В цьому 1977 році завершується перше десятиріччя дії СКВУ. Завдяки співпраці всіх Українських Церков, громадських центральних репрезентацій, міжкрайових і крайових організацій, організованого жіноцтва, студентства, молодечих, ветеранських об'єднань, наукових, культурних і господарсько-економічних установ, при визначній допомозі української преси і засобів публічної інформації — проводи СКВУ добились визначних успіхів.

Згадати б треба факт, що, мимо розпорошення більше як 2,000,000 українців поза Україною у 20-ти країнах, майже всюди існує в нас громадський мир і консолідація в центральних, чи крайових репрезентаціях. На відтинку культури і науки українська спільнота здобула поважні успіхи.

Боротьба за мову і молоде покоління знаходить у всіх країнах піддержку Українських Церков та громад.

Посилено вплив українства на наукове, господарське і політичне життя країн поселення.

Поширено круг приятелів українського народу у вільному світі.

Все це проходило в часі великих змін в поневоленій Україні.

Зовсім певно останнє десятиріччя можна назвати десятиріччям українських дисидентів. Передрук творів В. Симоненка, В. Чорновола, І. Дзюби, В. Мороза та інших, переклади на чужі мови „Українського Вісника", що виходить в Україні, та цілої низки інших документів при допомозі українців вільного світу, доказали світові брехливість пропаганди окупанта про

„суверенність" УРСР, про „остаточну розв'язку" національного питання в СССР. На хвилю терору і арештів в Україні наша спільнота зареаґувала масовими акціями оборони. Наш народ в Україні, вільний світ і окупант знають, що українці вільного світу не будуть мовчати, а навпаки, всіма доступними їм заходами будуть обороняти невинно переслідуваних братів і сестер в Україні. Ці зусилля покищо не дали бажаних вислідів. За винятком Л. Плюща і його родини, окупант не дозволив нікому з ув'язнених покинути СССР, мимо того, що багато з них відреклися совєтського громадянства і бажають виїхати.

Акція оборони, що її ведуть українці вільного світу, скріплює моральну поставу переслідуваних в Україні. Вона мобілізує публічну опінію західнього світу, ставить питання свободи і державної незалежности України на денний порядок різних міжнародних форумів.

Крім ініціятиви і координаційних заходів в багатьох з цих справ Президія Секретаріяту СКВУ провела цілу низку окремих зусиль, які увінчались поважними успіхами.

Успіхи праці в минулому Президія Секретаріяту СКВУ виключно завдячує моральній і матеріяльній допомозі Українських Церков та організованої української громади. Ми переконані, що наші успіхи в майбутньому можуть ще збільшитися, якщо весь загал українства у вільному світі піддержить нашу працю.

Президія Секретаріяту СКВУ

НАРОДНЄ МИСТЕЦТВО В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

Український Музей, як про це повідомляла українська преса, відкрито в жовтні 1976, при 203 Друга Евенью в Нью-Йорку.

Інавґураційна виставка мала за ціль „впровадження в українське народнє мистецтво". З колекції Українського Музею, яка начислює понад 900 предметів, вибрано 60 зразків українського народнього мистецтва, в тому: тканини, вишивки, дерев'яні та металеві вироби, кераміку та килими.

Один поверх був призначений на тканини, в тому теж одяг і декоративні рушники. Майстерно ткані та вишивані сорочки, прибрання голови, скатерті та інше свідчать про глибоке відчуття краси, а теж умілість тих, які ті речі виконували. Походять вони в більшості з західніх частин України, але теж із інших областей. Час вибору — пізнє 19 та 20 століття.

Кераміка, дерев'яні та металеві вироби приміщені на іншому поверсі. Тут знаходяться інкрустовані касетки, тарілки та металеві вироби: зґарди, хрести, люльки тощо та зразки гуцульської кераміки.

Окреме місце призначено для килимів. На Україні виробом килимів займалися від прадавніх часів до сьогодні. Тут показано один килим, виконаний у Косові на переломі 19 і 20 століття, другий з початку 19-го.

Колекцію Українського Музею закупив СУА у 1933 році в Україні. Її перевезено до Америки, де СУА влаштовував виставки по різних містах цієї країни. Але, щоби зберегти цю спадщину, потрібно було постійного приміщення для збірки. Врешті вдалося СУА примістити її у власному домі.

Передбачається щорічна зміна головної виставки, а крім того будуть влаштовувані різного роду спеціяльні виставки з відповідною програмою як для дорослих, так і для дітей.

У великодньому часі вже цього року була влаштована виставка писанок та обрядового печива, получена з показом писання писанок, фільмом та доповідями.

У пляні є зорганізування довідкової бібліотеки, а теж придбання звуково-зорових допоміжних програм.

Відкриття Українського Музею треба вважати подією великої ваги. Це ж бо перша постійна виставка народнього мистецтва в США.

Зразки народньої творчости вказують на велику обдарованість українського народу. Ось хоч би чотири різні способи ткання — доказ незвичайної вмілости їх творців.

Українське народнє мистецтво різниться від такого ж мистецтва інших европейських країн тим, що не можна перевести різкої границі між творчістю села і міста. Вже від кінця 18 століття в робітнях як у місті, так і на селі працювали поруч кваліфіковані робітники та народні мистці. Ці обдаровані умільці-робітники виробляли предмети не тільки для заможньої вищої кляси, але теж і для власного вжитку. Вплив одних виробів на інші позначився в мотивах, техніці і матеріялах, що й можна помітити на багатьох предметах у музейній колекції. Це теж причинилося до піднесення мистецького рівня творів народнього мистецтва.

Музей відкритий для публіки в середу, суботу і неділю від 1—5 веч. а в п'ятницю від 3—7 веч.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаю нев'янучий вінок у пам'ять моєї дорогої дружини, бл. п. Євдокії Леник, яка упокоїлась в жовтні 1975 року, членка парафії Св. Димитрія в Лонґ Бренч, Онт і засилаю в пам'ять Покійної $10.00 на журнал „Промінь".

— — — — —

У сьому річницю смерти мого ніколи незабутнього дорогого сина, бл. п. Ярослава, який упокоївся 10 травня 1970 року, в його світлу пам'ять складаю нев'янучий вінок — $10.00 на журнал „Промінь".

Марцеля Ґулька, Вотерфорд, Онт.

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок на могилу мого дорогого незабутнього мужа, бл. п. Николая Кудла, який упокоївся 29 листопада 1974 року, в його світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Єлисавета Фрийскул, Келовна, Б. К.

— — — — —

У світлу пам'ять моїх дорогих незабутніх дітей — дочки Марії й зятя Юліяна Буряків, які упокоїлись одно по однім у п'ять днів різниці 24 травня 1964 року у Вінніпегу, засилаю в їх пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Сумуюча мама Тетяна Тучак, Торонто

— — — — —

У другу річницю смерти дорогого мужа, батька і дідуся Миколи Іванця, який залишив нас 18 червня 1975 року. Наші думки дуже часто линуть до тих веселих часів, коли ми були разом. Кладу китицю нев'янучих троянд на дорогу могилу. Дорога нам пам'ять про Тебе!

Дружина Марія, діти — Орися, Євген,
Теодор, внуки — Кристин, Юстин і Олександра,
Брентфорд, Онт.

— — — — —

У шості роковини смерти нашого дорогого сина і брата д-ра Романа Магуса, який відійшов з цього світу трагічною смертю 13 травня 1971 р. в Його світлу пам'ять засилаємо $5.00 на „Промінь".

Михайло і Стефанія Магуси,
Зенон і Галина, Едмонтон

— — — — —

У сьому річницю смерти дорогої мами і бабуні, бл. п. Юлії Габриш, яка упокоїлась 19 квітня 1970 р. у Ветеревіл Алта., кладемо нев'янучий вінок на її могилу та засилаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Діти, внуки і правнуки — Михаліна, Роман,
Мирон, Дарлін, Роний, Донна і Богдан
Демянюки, Кепрось, Альберта

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на могилу дорогого, незабутнього мужа, бл. п. Стефана Білінського, який упокоївся 3 червня 1966 р., в його світлу пам'ять засилаю $5.00 на „Промінь".

Дружина Анастасія Білінська,
Брентфорд, Онт.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу дорогої сестри Анастасії Гарасим, яка відійшла у вічність 28 лютого 1977 р., складаю в її світлу пам'ять $5.00 на „Промінь". Покійній Вічна Пам'ять.

Сестра Розалія Осьмак, Брентфорд

У першу річницю смерти мого любого мужа, бл. п. Стефана Гаврилюка, який відійшов від нас 14 червня 1946 року, складаю нев'янучий вінець з найкращих квітів на його могилу і в його світлу пам'ять засилаю $20.00 на журнал „Промінь". Хай пам'ять про Покійного буде завжди з нами.

Дружина Софія Гаврилюк, діти
внуки і правнуки, Саскатун

— — — — —

Складаю нев'янучі квіти на могили моїх дорогих приятельок, бл. п. Теодори Олійник і бл. п. Галі Цукорник, які відійшли в розквіті свого життя. Теплими думками все згадую їх на в їх пам'ять складаю $10.00 на „Промінь".

Оля Гамара, Торонто

— — — — —

На свіжу могилу бл. п. Марії Яремович, з роду Дирбавка, сестри Софії Василишин, б. голови Союзу Українок Канади і Параскевії Сліпчук, б. голови пров. екзекутиви на Альберту, яка упокоїлась 29 квітня 1977 р. на 91 р. життя в Саскатуні, в пам'ять покійної засилаємо $10.00 на Промінь".

Марія Сулима і Оля Райчиба, Едмонтон

— — — — —

У сьому річницю смерти й у незабутню пам'ять нашої найдорожчої дочки, бл. п. Славки Богоніс, сестри та братової, яка упокоїлась 24 червня, 1970 року, в її світлу пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь". Вічна Тобі пам'ять, незабутня Славцю!

Каролина Когут, мама — Тандер Бей, Онт.,
сестри і братови — Тоня і Петро Питранюк,
Тандер Бей, Оля і Никола Стручинські,
Давнсвю.

— — — — —

Поправка до стор. 22 в ч. 5

Робимо поправку до нев'янучого вінка, що його склала пані Іванна Пуцентело з Едмонтону в пам'ять свого першого чоловіка бл. п. Івана Бажанського, якого прізвище було неправильно подане (Батанського). Згадка також про сина Івана Бажанського, що живе в Едмонтоні.

За неточність просимо вибачення, а разом з тим складаємо найсердечнішу подяку пані Пуцентило за її коштовні квіти в дарі „Променя" і такі шляхотні вияви пошани дорогим покійним.

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПОЖЕРТВИ НА БУДОВУ МУЗЕЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Едмонтон

Д-р Яр Сенів з дружиною ..... $ 25.00
(в пам'ять Василя Романчука)
П-во Н. Боднар 50.00
П-во Василь і Гафія Перепелюк — Давфин, Ман 100.00
Андрій і Анастасія Креп'якевич — Вінніпеґ 100.00
(в пам'ять дочки Олесі)
Іван С. Ясентюк, Мінітонас, Ман. 50.00
Єлена Ясентюк, Мінітонас, Ман. 25.00
Єлисавети Лабюк — Канора, Саск 100.00
Тоні Гарас — Ріджайна, Саск. 80.00
Михайло В'язівський — Єлов Крік, Саск. 100.00
Добр. Меланя Гребенюк — Саскатун, Саск. 25.00
П-во Никифорук — Норт Бетлфорд, Саск. 30.00
(в пам'ять Дмитра і Анни Барабаш та Михайла і Марії Лазарко)
П-во Н. Андруско — Форт Френсес, Онт. 50.00
Марія Слижук — Берінгтон, Ілиной, ЗСА 500.00
(в пам'ять батьків Тимка і Анни Смильських)
Пані Ганя Бойчук-Топп — Саскатун, Саск. 500.00

По $10.00 — Едмонтон — Єлена Романюк, п-во Ґ. І. Ґреґорі (в пам. Марії Солован); Сван Ривер, Ман. — п-во Б. Зенчишин, Василь Федорчук, Українська Православна Громада, п-во Петро Голінатний; Брендон, Ман. — п-во Мартин Бороцек, п-во Василь Карасовські, п-во Мартин Халатурник, п-во Василь Буґа, Марія Костецька; Беніто, Ман. — п-во Микола Березний; Бозевейн, Ман. — п-во Іван Шушельницький; Реджайна — Дмитро Керелюк.

По $5.00 : Едмонтон — у пам. Марії Солован: Анастасія Шемелюк, Марія Сулима, Ольга Гладун; Ту Гилс, Алта. — п-во Мулька; Свон Ривер — Верна Байда, Петро Губилит, Мартин Ґриба; Брендон — Іван Байчук, Айрес Лугофелт, пані М. Равлюк, пані П. Матвійчук.

Робимо поправку до поміщеної в ч. 3 з березня пожертви пані Л. Феняк з Едмонтону, яка склала на муз. фундацію $50.00 Помилково надруковано Ґеняк замість Феняк. За неточність перепрошуємо.

За Раду Музейної Фундації

Соня Стратійчук

Дальші пожертви просимо слати на адресу:

U.W.A.C. Museum Foundation Fund
1240 Temperance St.
Saskatoon, Sask., Canada
S7N 0R1

Дам'ян Горняткевич

УКРАЇНСЬКЕ ТА ЕВРОПЕЙСЬКЕ НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО

(Закінчення)

Так само французьку характеризує легкість кольориту і сміливість рисунку. Англійські керамічні вироби розмальовані здебільшого в одному тоні, з перевагою бронзової краски, найчастійне повторюються там рослинні й звіринні мотиви. Голяндська кераміка й кахлі вкриті легким, синім орнаментом на ясному тлі, зате бельгійські вироби доволі банальні. Еспанські ганчарі люблять заповнювати цілу посудину, аж по береги — взорами, слідний у них хист і артистична культура. У португальській бачимо дбайливість рисунку, нахил до ясних красок, всі прикраси підкреслені темною рискою берегів посудини. З італійських виробів замітні своїм розписом, натомість тарілки банальні. Сучасна грецька кераміка дуже далека від традиції клясичних зразків, вправді слідна і в них деяка культура, але це тільки залишки колишньої слави. Натомість ганчарські вироби південних словян дуже ефектовні, відзначаються дбайливістю рисунку, шкода лише, що їх кольорит доволі скромний. Мадярська й румунська кераміка споріднені з собою, хоч мадярська має деяку перевагу над румунською. Орнамент виключно рослинний, ясне тло, старанне виконання — це прикмети тамошніх виробів. Попри це мадяри є майстрами у виробі кахлів. Рівнож словацька кераміка перевищує чеську, зрештою у виробах обох країв бачимо сміливий, широкий рисунок, із перевагою звіринних і рослинних мотивів, всі прикраси трактовані радше графічно, ніж декоративно. Польське ганчарство — назагал, — мало замітне. Московське представляється найінтересніше в центральній Росії; слідна там дбайливість за зовнішний вигляд, добрий рисунок, дискретний кольорит.

Українська кераміка осягнула високий рівень свого розвитку. З численних ганчарських центрів найвизначніші в нас: Полтавщина й Гу-

цульщина. Зрештою усі наші керамічні вироби прикметні майстерністю форми й розкішними прикрасами. На початку XX в. розвинулося в Україні ганчарське виробництво не лише якісно, але також під оглядом посилення продукції. Різні школи, численні майстерні, а то й фабрики старалися наслідувати й використовувати місцеву орнаментику і надавати своїм виробам якнайкращі форми. В Галичині багато заслуг поклав на цьому полі Іван Левинський, а в Україні майстри Миргорода, Києва й Камянця, вони причинилися поважно до піднесення рівня української кераміки.

Коли йде про дерев'яні вироби, то й ця ділянка народного мистецтва дуже поширена в цілій Європі. Вже сама податливість матеріялу та важливість прикрашувати хатню обстановку, ці предмети щоденного вжитку, заохочували людей до праці. В дерев'яних виробах поодиноких народів бачимо цілу їх мистецьку традицію, мішанину різних стилів, але й стремління іти з духом часу в границях власних, національних форм. Неменша різнородність прикметна щодо технічних засобів, починаючи від плоскорізьби, уживають залюбки інтарзію, або виповнюють красками (поліхромія) деякі площі орнаменту. Доволі часто зустрічаємося в поодиноких краях з умовною схожістю прикрас, одначе оцінка тих явищ змушує дослідника до обережности. Така схожість може випливати лише з т. зв. полігенізму, цебто поставання якоїсь літературної чи мистецької ідеї незалежно від себе в двох різних осередках. Крім цього сам матеріял спонукує іноді виконавця пристосовувати таку, чи іншу техніку. І як у вишивках є найбільше поширений хрестиковий стіб, так знову, у дерев'яному виробництві бачимо найчастіше нарізування, особливо при геометричних взорах. Хоч сама техніка не рішає ще про схожість, найважнішим чинником є характер прикрас.

Дерев'яні вироби Ісляндії виявляють в орнаментиці виразні кельтійські впливи: улюбленим мотивом є там плетінка. В південній Швеції й Норвеґії слідна знову, схожість з нашими гуцульськими виробами. В Данії переважає рослинний орнамент, їх різьби мають виразні сліди відхилень від типу норвезьких прикрас, а входять у сферу німецьких впливів. Фінляндські вироби замітні своєю простотою, з перевагою геометричних мотивів. Німецька мебель дуже багата у всякого роду барокові й рококові прикраси, запозичені з архітектури фрагментів. Доволі часто малюють тут узори на вільних площах для доповнення цілости. Південнонімецькі (тирольські) відзначаються легкістю, переважає в них рослинна орнаментика. Швайцарські замітні нахилом до барокового стилю, відчувається в цих виробах мистецьку культуру; також і тут доповнюють різьбу мальованнями. Голяндські дерев'яні вироби мають стилеву форму, в поліхромованих зразках виразна ренесансова орнаментика. Бельгійські зраджують убогість, як щодо форми, так і прикрас. Англійський промисел творить окрему групу для себе, з наглядними впливами барока, а перевагою рослинних мотивів. У французьких виробах стрічаємо частіше геометричний, ніж рослинний орнамент. Натомість еспанські стоять дуже високо; домінують там геометричні взори, проявляється в них почуття власного стилю, а гарне мистецьке оформлення підносить вартість тих речей. Найоригінальніші в цій групі є вироби басків, того одинокого передіндоевропейського народу в Европі, спорідненого з племенем яфетидів. Їх духова культура майже незнана досі в Европі, жде свого дослідника. Італійські дерев'яні вироби є здебільшого поліхромовані. Слідне тут стремління розмальовувати цілі сцени на скринях, при чому орнамент сходить лише до ролі рам, тим самим має менше значення. Чеські різблені й розмальовані шафи, скрині, тощо, належать до кращих в Европі. Також польські зберегли окремішній характер; відомі, краківські поліхромовані скрині й дерев'яне різьблене приладдя із Підгалля. Литовські дерев'яні вироби є дещо кращі, як тамошні вишивки, але назагал вони не мають визначнішої мистецької вартости. Російські вироби доволі багаті під оглядом форми і дуже буйні в орнаментиці; помітний у них нахил до переборщування. Предмети хатньої обстановки бувають часто розмальовані.

Українські дерев'яні вироби, оперті на давній традиції, займають в Европі окреме, визначне місце. Вони в'яжуться з церковним та хатнім будівництвом і виявляють велику різноманітність мистецького вислову. Спеціяльно гуцульські вироби здобули собі заслужену славу. Професор віденського університету Р. Айтельберґер, відомий знавець мистецтва, — признав їх кращими від виробів гіндусів. Найбільші заслуги на полі відродження гуцульської різьби поклав Юрко Шкрибляк (1823-1884), що впертою працею, не зважаючи на ніякі технічні труднощі, дійшов до справжньої досконалости. Не зражувався тим, що, заробляючи невеличкі

(Докінчення на ст. 21)

Working toward a Better Way to Improve the Whole Work Scene

Ми вважаємо, що Канада є одно з найкращих місць для життя й праці.

Вона не досконала, але часи міняються, як і сподівання та потреби людей.

Є багато ділянок, де ми можемо внести покращання, якщо працюватимемо разом ... у здоров'ї та безпеці на роботі ... у кращій якості трудового життя ... у колективній торгівлі ... у співпраці з робітниками ... в обороні проти несправедливості на роботі.

Ось чому федеральний уряд вніс цілу низку нових пропозицій:

ЗА РОЗБУДОВУ КРАЩОГО ШЛЯХУ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ВСІЄЇ РОБІТНИЧОЇ СЦЕНИ

Для поліпшення праці для робітників

- ☐ Новий державний центр робітничої безпеки та здоров'я.
- ☐ Новий державний центр якості робітничого життя.
- ☐ Поширення дорадчої служби.
- ☐ Добровільний кодекс практики добрих промислових відносин.
- ☐ Додаткове забезпечення для неспілкових робітників.
- ☐ Організація спільних комітетів робітників і керівництва для безпеки та здоров'я.

Для поліпшення колективної торгівлі

- ☐ Сприяння торгівлі на широкій основі ... торговельної коаліції ... менш роздроблені переговори.
- ☐ Поліпшення процесу сертифікації ... розгляду скарг.
- ☐ Поліпшення служби узгіднення, посередництва та арбітрації.

Для поліпшення відносин між робітниками й керівництвом

- ☐ Сприяння розвиткові учбових засобів та можливостей для розвитку робітничої майстерності та знання трудових відносин.
- ☐ Новий інформаційний центр колективної торгівлі.

Для одержання додаткової інформації пишіть до:

The Honourable John Munro, Minister of Labour, House of Commons, Ottawa.

Labour Canada / Travail Canada

Hon. John Munro, Minister

Labour Canada and You... Working toward

a Better Way

Праця в Канаді і Ви ... Розбудова кращого шляху

STATEMENT OF ANDREW A. ZWARUN

President, The Helsinki Guarantees for Ukraine Committee to the Commision on Security and Cooperation in Europe

Washington, D.C. February 24, 1977

Mr. Chairman, I thank you and the members of this Commission for the privilege of testifying here on behalf of the Helsinki Guarantees for Ukraine Committee.

Our Committee was formed in November 1976, shortly after word reached the U.S. that the Ukrainian Public Group to Promote the Implementation of the Helsinki Accords had been formed in Kiev. We share the Ukrainian Public Group's conviction that the signing of the Helsinki Final Act was an extremely important development in mankind's search for peace and security and that it has a special relevance for the people of Ukraine. Like the Kiev Group, our committee bases its activity not on political but on humanitarian and legal considerations.

The Helsinki Guarantees for Ukraine Committee consists of individuals active in various organizations dedicated to the defense of human rights. In addition to serving as president of our committee, I am also vice-president of the Smoloskyp Organization for the Defense of Human Rights in Ukraine. As a member of the American Society for Microbiology, I was active in that organization's campaign on behalf of Ukrainian microbiologist and Soviet political prisoner Nina Strokata-Karavanska. In October 1975, I testified at the International Sakharov Hearings in Copenhagen.

Rather than go into already familiar details of events and activities of the citizens' groups monitoring Soviet compliance with the provisions of the Helsinki Final Act, especially the articles dealing with human rights, I believe I can better serve the purpose of these hearings by sharing with you our committee's perception of what are the essence and important aspects of the work of these committees, especially of the Ukrainian Public Group.

Our debt to the members of the Helsinki-monitoring committees in the U.S.S.R. would be great if only because they focused the world's attention on the desire of the citizens of totalitarian states to have the Helsinki human rights provisions taken seriously, to see them fully implemented in their own countries, and to take their governments to task for any non-compliance. Without their insistent demands that the promises of Helsinki be kept, the cynical view that the Final Act was not worth the paper it was written on might have prevailed. Insisting that the Helsinki agreement was too important to be left solely in the hands of governments, these citizens' groups have compiled materials documenting Soviet violations of its humanitarian provisions, publicized them, and set a worthy example for such monitoring elsewhere, including our own country.

The work of the Ukrainian Public Group in Kiev has been severely hampered by the repression it has suffered from the day of its formation, November 9, 1976. During an organizational meeting that day, the home of the Group's head, Mykola Rudenko, was subjected to a vicious stoning attack. Since then, members of the Group have suffered repeated searches of their apartments; Rudenko has received mailed death threats; his phone was disconnected shortly after our conversation with him on November 21, 1976. We know that on February 5, 1977, Mykola Rudenko and another member of the Group, Oleksiy Tykhy, were arrested. Rudenko's wife Raisa was humiliated by the KGB, being made to strip naked.

Much of the work that the Ukrainian Public Group has done was apparently lost when the KGB confiscated much of the compiled documentation during a search of Rudenko's apartment. However, two very articulate and forceful documents prepared by the Ukrainian Public Group — its Declaration and Memorandum No. 1 — did reach the West, and told us much about the purpose and goals of the Group.

We know that in addition to compiling information on violations of the Helsinki human rights provisions, the Ukrainian Public Group in Kiev had begun work on facilitating the emigration of individuals desiring to leave the U.S.S.R. On at least one occasion, members of the Group took practical steps to save a Ukrainian dissident from psychiatric incarceration. As

Peter Hryhorenko (who is better known in the West of Pyotr Grigorenko, according to the Russian pronunciation of his name) told us in a phone conversation December 31, the Group's vocal protests secured Yosyp Terelya's release from a psychiatric prison-hospital.

I would like to direct your attention to two themes, which, we believe, form the basis of the Ukrainian Public Group's approach to the Helsinki agreement.

One theme is to be found in the title of Memorandum No. 1: "The Effects of the European Conference on the Development of Legal Consciousness in Ukraine." The idea that legal documents have to be adhered to by their signatories — whether in the case of international documents such as the Universal Declaration of Human Rights and the Helsinki Final Act, or internal documents such as the Soviet Constitution and the Constitution of the Ukrainian S.S.R. — is not very new to us in the West, but it is a revolutionary one to the peoples of the Soviet Union. It used to be, as Valentyn Moroz wrote, that it was "safe to introduce any constitution and grant every right after turning people into cogs. The whole trick of it is that it will not occur to the cog to take advantage of these rights." But times have changed. The fear born of the terror of the Stalin era, the fear that turned men into cogs, has lost much of its hold and has given way to a new phenomenon: the conviction that what has been legally promised must be delivered, whether it be a guarantee of the right of free speech, the right of worship, or the constitutional right of a Soviet republic to secede from the Union. This phenomenon has found the most effective reinforcement in the Helsinki agreement.

The second basic theme in the Ukrainian Public Group's documents is that Ukraine — as a large European nation and a member of the U.N. — had the legal and moral right to be represented at the Helsinki Conference, and that the Helsinki Final Act has a special significance for Ukraine. Quoting from the Final Act's Declaration of Principles — " . . . in conformity with their membership in the United Nations and in accordance with the purposes and principles of the United Nations, their full and active support for the United Nations . . . " — we join the Ukrainian Public Group in asking: On what legal grounds was a United Nations member — the Ukrainian S.S.R. — excluded from participation in the Helsinki Conference?

The Memorandum of the Ukrainian Public Group also makes a strong case for attaching special significance to the Helsinki accords with respect to the Ukrainian problem. It quotes a Ukrainian political prisoner, M. Masyutko, who stated that Ukrainians comprise 60 or even 70 per cent of all Soviet political prisoners. We know that Aleksander Solzhenitsyn, Andrei Sakharov, and, most recently, Vladimir Bukovsky (February 14, 1977, in Paris) have said that Ukrainians make up over half the total number of political prisoners in the U.S.S.R. In his first letter to President Carter, Dr. Sakharov listed 15 prisoners who are especially in need of help. Of the 15, at least 9 are Ukrainians. That most Ukrainian political prisoners are forced to serve their terms outside the territory of Ukraine, usually in remote areas of the Russian S.F.S.R. such as the Mordoavian A.S.S.R., constitutes an added hardship for them, as well as another blow against the sovereignty of the Ukrainian Soviet Republic. "In the last half century," states the Memorandum, "more Ukrainians have died in Mordovia than Mordovians were born there."

The Memorandum of the Ukrainian Public Group then cites examples of genocide against the Ukrainian nation, beginning with the artificial famine of 1933, which killed over six million people, the liquidation of the kulaks, which added another four million to the toll, World War II, which cost seven to eight million more Ukrainian lives, the destruction of the Ukrainian Insurgent Army and the population of Western Ukraine that supported it. Add to this the present-day Russification policies of the Soviet government and you have the reasons for the very real concern of nationally conscious Ukrainians over the danger that in a very few generations, Ukraine will cease to exist as a nation.

The point of all this is that in Ukraine the human rights problem is magnified and severely aggravated by the Soviet government's violations of national rights — of the right of a people to a national culture, a language, the right to bring up one's children in harmony with one's traditions. This is why for Ukrainians, national rights are inseparable from human rights. The case of Vasyl Fedorenko, cited in the Memorandum, will serve as an example of how the nationality issue aggravates the human rights problem. In

September 1974, Fedorenko illegally crossed the Soviet border into Czechoslovakia, an act punishable by one to three years' imprisonment. But because he had previously served a term for Ukrainian "nationalism," Fedorenko was sentenced to fifteen years and is now on the brink of death in Vladimir Prison, as a result of a hunger strike he began in December 1975. The *New York Times* recently published an appeal on his behalf from Vladimir Bukovsky and Leonid Plyushch; Fedorenko was also on the list in the Sakharov letter to President Carter.

Ukrainian activists for human and national rights have been driven to such despair that they are considering the heretofore unthinkable alternative of emigration. The Moscow Helsinki-monitoring committee, in its Document No. 12, titled "On Ukrainian Refugees," reports that of 26 political prisoners that have renounced their Soviet citizenship and informed it of their desire to emigrate, 19 are Ukrainians. Yet the only Ukrainian dissidents allowed to leave the U.S.S.R. in recent years have been Leonid Plyushch and Andriy Hryhorenko, both of whom were members of the all-Union human rights movement, rather than being associated with Ukrainian national dissent. We know that Nadiya Svitlychna, who just completed a four-year labor-camp term and who has been trying to emigrate with the help of a sponsor in Canada, informed him by phone on February 7 that she has received none of the several packages, letters, and notarized invitations he had sent her.

What has engendered and perpetuated the extreme situation in Ukraine — in the past and at present — is its almost total isolation, diplomatic and in the area of communications. It is this isolation that kept the world from knowing of the Ukrainian tragedy of 1933 — the great famine and the death of six million by starvation — that allowed Ukraine to be excluded from the Helsinki Conference while not one of the participants asked for the legal justification of such a move against a fellow member of the U.N., that allowed the *New York Times* to ignore the arrests of Ukrainian Public Group members Rudenko and Tykhy, while giving full coverage to the other arrests and developments. We know that this isolation is more the result of psychological rather than geographical barriers, for the reports on the arrests of the Ukrainians came from Moscow from Orlov's committee and were carried extensively by the wire services.

The Ukrainian Public Group has addressed the problem of Ukraine's isolation; in addition to its demand that Ukraine be included in any future international conferences dealing with the implementation of the Helsinki accords, it has cited the Helsinki provision for the "free flow of information and ideas" in pressing for the accreditation in Ukraine of foreign correspondents.

Here I believe it neccesary to mention two sets of circumstances that shed a special light on the situation in Ukraine and the relationship between human and national rights.

The Ukrainian patriotism of the ten members of the Kiev Group is all the more remarkable because none has any ties with the traditional organized Ukrainian nationalist movement; furthermore, most have backgrounds which seemingly would not have been conducive to the development of strong national feelings. Nina Strokata was brought up in a Russified family in Odessa; Oleksiy Tykhy comes from the Donetsk Region, the most Russified area in Ukraine; Rudenko and Hryhorenko are both veterans of the Red Army and lifelong communists; Oles Berdnyk also served in the Soviet Army; Lukyanenko and Kandyba completed their law educations in Moscow; the young Matusevych is a resident of heavily Russified Kiev. Yet all are united in their defense of Ukraine's constitutionally guaranteed sovereignty and in their advocacy of national rights for all Ukrainians.

In the past, Vladimir Bukovsky's statements of support for the national rights of the non-Russian peoples of the U.S.S.R., which he has continued after coming to the West, were echoed by few other Russian dissidents, with the exception of Sakharov and Solzhenitsyn. But today, two developements deserve calling attention to. One is the high degree of cooperation between the predominately Russian Moscow Helsinki-monitoring group and the Ukrainian Public Group in Kiev. Members of the Orlov committee have been instrumental in passing on information about and documents from the Ukrainian Public Group outside the borders of the U.S.S.R. Their own documents have dealt extensively with Ukrainian problems.

(To be continued)

МИСТЕЦТВО

(Докінчення зі ст. 15)

гроші. як денний робітник, призначив їх кількакратно на закуп дерева, і після невдачних спроб знищив усе. Щойно дальшими зусиллями над опануванням матеріялу здобув він повний успіх. Сьогодні гуцульські дерев'яні вироби стоять на вершинах свого розвитку. Використано тут усі можливі технічні засоби, а під композиційним оглядом вони є зразками найвищих досягнень.

Цей опис народного мистецтва в Європі слід замкнути ще переглядом бронзових виробів. Поважне місце займає тут Німеччина; зокрема вжиткові предмети південних провінцій відзначуються майстерністю виконання. Чеські й польські бронзові вироби прикметні дрібною орнаментикою, останні — це здебільшого частини ґуральського одягу (запинки). Латвійські бронзи бувають часто позолочувані, назагал доволі прості в композиційному задумі; ефект підчеркують зате кольорові камінчики. Дуже високо стоять естонські філіґрани, звичайно злучені срібними вставками, багаті ніжним, стилевим орнаментом. Українські бронзові вироби належали вже в княжій добі до найславніших в Європі. Зокрема зброя, емалія й ювелірні вироби були відомі далеко поза межами України. Сьогодні цей рід народного мистецтва не є вже такий популярний у нас, хоч на Гуцульщині бронзовий промисел відзначається ще й тепер поважними мистецькими прикметами.

Як бачимо з цього огляду, твори українського народного мистецтва, в порівнянні з европейськими, займають визначне місце. Всі вони осягнули високий мистецький рівень розвитку, а ніодна ділянка не є тут занедбана. Українські селянські маси виявляють у своїй творчості виняткове розуміння краси. Коли зважимо ще й ту обставину, що наше селянство стогнало цілі віки в ярмі кріпацтва, справжньої новітньої неволі в польських і московських поміщиків, а все ж таки плекало навіть у тих умовинах мистецтво, то це має окреме значення. Доходимо отже до висновку, що український народ виявляє виняткові мистецькі спосібності. Нашим пекучим завданням є дбати про дальший розвиток народного мистецтва взагалі. Зокрема на широких просторах України мусить повстати нове народне мистецтво, оперте на традиційних формах минулих віків, яке злочинна рука большевицьких наїздників намагалася знищити. Воно оживе і видасть ще кращі — ніж досі, — плоди! („Життя і Школа")

ВЕЧЕРОК В КОРИСТЬ „ПРОМЕНЯ"

За старанням забавового комітету при громаді Свв. Петра і Павла Української Православної Церкви в Борнебі, відбувся 30-го квітня вечерок в залі при церкві, в якій головною точкою було висвітлення світлин набрані паном Макетенем під час його подорожі по Україні. Для всіх тих, які в Україні ще не були, було цікаво побачити. Крім цього присутні на вечерку відбули гуртовий спів, а жіноцтво погостило всіх смачкою перекускаю.

Не забуто нашого доброго приятеля для жіноцтва „Промінь" і коли зроблено збірку, вона принесла $40.00.

Софія Островська, голова
Каролька Демйон, чл. комітету

З НАГОДИ ДНЯ МАТЕРІ

Дорогій моїй Мамі, замешкалій у Йорктоні, Саск., Катерині Колибабі дарую квітку з нагоди Для Матері і засилаю $5.00 на журнал „Промінь". На здоров'я і многії літа, дорогі Мамо!

Анна Крипякевич, Чиловек, Б.К.

З нагоди свята Дня Матері сердечно здоровлю мою дорогу Маму Анастасію Томик, яка живе в Йорктоні, Саск., і складаю квітку — $5.00 на журнал „Промінь". Бажаю моїй Мамі здоров'я і на многії літа!

Варвара Крипякевич-Крипс, Вернон, Б.К.

„УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ"

Повідомляємо наших передплатників, українських батьків і вчительок дитячих садків, що **„Українське Дошкілля", збірник виховних матеріялів"** (байок, казок, оповідань, поезій, пісень, загадок, ігор і т. п.) і **методичних вказівок,** як ці матеріяли стосувати у виховній практиці, появиться друком при кінці місяця травня 1977.

Передплатники одержать книжку поштою, інші можуть купити її в книгарнях або у видавництві: Ukrainian Children's Care Group, 16 Rivercrest Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3

„Українське Дошкілля" присвячене справі **виховання** наших малят у дошкільному віці (2 - 6)), преважному віці основного **формування характеру дитини.**

„Українське Дошкілля" має 500 сторін друку великого формату, крім виховних і методичних матеріялів є там багато оригінальних ілюстрацій (понад 80) В. Курилика, М. Левицького, Рема, В. Кондратюка і інших. Ця книжка буде не тільки великою допомогою у вихованні Ваших дітей, але й прикрасою Вашої хати.

Ярослав Чумак, редактор і керівник Гуртка прихильників Української Дитини

— — — — —

У третю річницю нашої незабутньої дорогої мами, бл. пам. М. Пушкар, яка упокоїлася 28-го травня 1974 р., складаємо китицю пахучих квітів на мамину могилу. В її пам'ять засилаємо $20.00 на журнал „Промінь". Спочивай з Богом, наша дорога, люба й незабутня мамо!

Муж: Василь, діти: Микола, Юлія, Ольга, Роман, Іван та Люба з їхніми родинами та унуками.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ВЕЧІР ЧЛЕНСТВА
ВІННІПЕҐ

Відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки при Катедрі Преєв. Трійці в Вінніпегу влаштував Вечір Членства 2 лютого 1977 р. в катедральній авдиторії.

Голова комітету членства пані Маргарета Пестрак, у своїм привітальнім слові, з'ясувала значення свята, підкресливши важливість організаційної праці.

Святочну доповідь виголосила добродійка Галина Слюзар. Шановна доповідачка підкреслювала силу зорганізованого українського жіноцтва у збереженні нашої індентичности як на народнім, духовнім і культурнім полі. Організаційна програма така широка, що дає можливість кожній членці без огляду на вік, включатись там, де їй найбільше цікаво. Переконавшись, що лише в єдності наша сила і наша будучність, добр. Слюзар щиро закликала всіх, а особливо молодших жінок ставати в ряди Союзу Українок. Гостю бесідницю представила членка комітету, Павліна Ігнаш.

Слідувало врочисте відзначення

Добр. Юстина Лучак і Ярослава Яременко

членок відділу, котрі вибули 25 літ в організації Союзу. Членка комітету, Анна Назаревич, представила заслужених членок: пані добр. Юстину Лучак і пані Софію Тесарську подаючи їхню працю в інших відділах. Голова комітету пані Пестрак заквітчала їх гарними корсажами вручуючи їм грамоти заслуг і приналежности.

Членки, які учащали на всі збори відділу впродовж року, одержують признання і заразом маленьку пам'ятку. Цими членками в 1976 році були Соня Бейзик, уступивша голова відділу і добр. Марія Керніцька.

Соня Бейзик і Ярослава Яременко

Точку представлення ново-вписаних членок виконала Галя Романюк. Вписалось дев'ять членок — пані: Анна Стельмащук, Зоя Білозор, Оля Ферре, Анна Гладій, Павліна Щербатий, Джуді Ласько, Марійка Назаревич, Леона Радчук і Марія Бонтей.

Голова відділу Ярослава Яременко склала признання і подяку уступившій голові Соні Бейзик за її умілу і невсипущу трирічну працю, вручаючи її орнаментальний нарис (scroll) як пам'ятку відданости для справ Союзу. Присутні скріпили вияв оцінки повстанням з місць і відспіванням

Групова знимка з вечора членства — перший ряд зліва направо: Соня Бейзик, Маргарета Пестрак, добр. Юстина Лучак, Софія Тесарська, Ярослава Яременко, добр. Галя Слюзар; другий ряд: Анна Назаревич, Ольга Завісляк, Олена Романюк, добр. Марія Керніцька, добр. М. Кравченко і Павліна Ігнаш.

Ольга Завісляк і Ярослава Яременко

Софія Тесарська і Ярослава Яременко

„На многії літа".

Слідувала точка, вшанування Ольги Завісляк за її довголітню працю при молодшім відділі СУМК ім. Івана Данильчука, вручуючи їй подарунок. Новообрана представниця молодшого відділу СУМК, добр. Марія Кравченко, в імени свого членства прилучилась до признань в честь пані Завісляк, вручивши їй плиту (scroll). Старший відділ СУМК ім. Івана Мазепи через свого голову Іларіона Карпяка, прилучився виявом вдячности і подарунком за ввесь її добровільний вклад як дорадниці. Пані Завісляк скромно прийняла признання і дарунки, а збори вшанували її відспіванням „Многії літа".

Збори висловили подяку Зеновії Крип'якевич, яка на всякі імпрези приготовляє й офірує корсажі та квіти на столи.

Вечір закінчено чайним прийняттям.

Є. Білич, прес. референтка

САСКАТУН ПРИ ПРАЦІ

Кожного року відділ ім. О. Кобилянської спільно з катедр. громадою Пресв. Тройці в Саскатуні святкує урочисто Святий Вечір на передодні Богоявлення з відповідною програмою. Цього року нашим гостем доповідачем був Блаженніший Митрополит Андрей, що прибув до Катедри на візитацію. Велике число людей засіло до Святої Вечері. Під впливом святочного настрою, змістовної доповіді Владики та мельодійних щедрівок, що ними займався диригент Лаврентій Клапоущак, учасники зложили поверх тисячі долярів на щедрівку.

Від довгих літ увійшло в традицію нашого відділу влаштовувати в лютім чай членства з відповідною програмою. Цього року така імпреза відбулася 27 лютого при співучасті поверх півтори сотні учасників. Імпрезу відкрив молитвою прот. д-р Г. Удод, а програмою проводила голова відділу Анна Холод. Головною точкою свята була доповідь добр. Марії Гупки, яку представила Марія Воронюк. Бесідниця порушила сучасні труднощі та проблеми, з якими приходиться зустрічати щоденно в наших стараннях зберегти українське життя живим і здоровим. Вона підкреслила велику відповідальність батьків доглянути дітей ще в ранніх роках, щоб вони нормальним процесом вростали в родинному домі в українське життя. Анна Клапоущак подякувала бесідниці за змістовну промову.

У дальшій програмі свята був виступ хору СУМК під диригентурою вчителя С. Гаврилова і жіночий хор з оркестрою Миколи Дороша.

За прийнятою довголітньою традицією на святі членства відзначують членок, що вибули в Союзі Українок 25 років, документом-грамотою. Голови кружків — Катерина Бартко, Анна Папіш, Галина Багрій, Вероніка Лозова представили членок з свого гуртка, а церемонію вручення грамоти виконала голова Анна Холод. Грамоти отримали пані: Наталя Дептух, Марія Бартко, Василина Добній, Василина Сирник, Донна Сетка, Василина Кукурак, Марія Бобко, Вікторія Фернець, Анна Папіш.

З переселенчим рухом українських родин з фармів до більшого міста зростає з кожним роком членство і катедральної громади, і нашого відділу. Цього року вписалося до відділу одинадцять нових членок. Їх представила референтка членства Анна Гарасимчук, а привітальне слово сказала Анна Холод, підкреслюючи, яке велике значення має співпраця в організації для одиниць та громади.

Далі в програмі виступила референтка „Променя" Марія Гарбус з пригадкою про залеглі передплати та поінформувала, що дохід з імпрези призначений на фонд „Променя".

Прегарну програму імпрези закінчила Анна Холод подякою всім, що займалися окремими точками та запросила гостей залишитися на чайне прийняття, яким завідувала Кароліна Заваджук.

З поміж різних імпрез та виступів, призначених для дітей, на особливу увагу заслуговує концерт талантів, в якому діти свобідно проявляють своє замилування і здібність в певній галузі фолкльору. Такий концерт молодих талантів відбувся в катедральній залі 6 лютого по полудні і його відкрив голова катедральної громади Федір Кіндрачук. Участь брали діти різного віку — малята з Садочка, учні з Рідної й Недільної Шкіл, молодший і старший відділи СУМК. Точок було поверх сорок, але вони проходили без проволоки і програма не була переобтяжена. Програмові точки заповідали Тарас Удод і Мирось Воронюк. Мило було слухати молодих згармонізованих голосів хору СУМК під управою С. Гаврилова, далі сольоспівів і малят, і вишколених співаків, деклямацій, гуртових виступів малят з садочка з співом та деклямаціями. Були й музичні виступи на інструментах — піяно, бандура, гітара. Годі згадати назви дітей, бо їх було багато. Окремі точки підготовляли учителі Рідної Школи і садочка: Тетяна Гарбар, Тарас Удод, Василина Токарик, Анна Михайлюк (Садочка), а їм допомагали Марія Гарбус і добр. Леся Удод, яка ще й в додатку приграваля на піяно до сольоспівів.

Слухаючи деклямацій і сольоспівів неодних дітей, замітно було, що ці діти не знають рідної мови і заледви вивчили слова на виступ. Яка це **велика кривда дітям,** що рідний батько й рідна мати не подбали передати рідній дитині рідної мови і тим скривдили дитину на ціле життя. Напевно ці діти, дорісши до зрілих літ, матимуть жаль до своїх бать-

ків. А могли вони збагатити життя своїх дітей цінним скарбом рідної мови.

Заходом культ.-освітнього комітету при Катедрі, що його очолює Тетяна Гарбар, відбулася в катедральній залі мандрівна виставка Музею Союзу Українок Канади, призначена для показу публіки шляхом переїзду в різні місцевості. Складалася вона із зразків кількох видів народної творчости, — народного одягу на манекенах, тканин, текстильних виробів, ілюстрацій образками кераміки, різьби, народних узорів писанок та вишивок. Зразки були розвішені на великих пересувних, картонних таблицях.

Глядачі мали нагоду бачити й покази дереворізьби за виконанням П. Павлюка, А. Гавриша і М. Сулятицького. При окремім столику Марія Доктор демонструвала писання писанок. Тканням при двох варстатах займалися Р. Драган і М. Данилюк. Найбільше глядачів скупчувалося при столі з майстерно вишитими речами за різною технікою — яворівкою, низинкою, настилуванням і вирізуванням, заволіканням, гладдю і хрестиковим стібом, що їх вдало демонстрували А. Скоробогач, А. Ференюк, А. Буряник, М. Дорош, М. Гарбус і Т. Найчук. Велике зацікавлення викликала демонстрація плетення мініятюрного різдвяного дідуха з колосків і стеблин соломи, що ними справно орудувала М. Воронюк. Виріб пасок і калачів показувала М. Пігач.

Імпрезу відкрила голова Відділу Анна Холод короткою промовою і покликала до слова голову Музею М. Ткачук. Вона побіжно поінформувала про Музей і його завдання. Головну доповідь мала Л. Лазарович, керівник Музею, яку представила П. Вівчар. Бесідниця говорила про ціль і характер мандрівної виставки та про видавничі пляни Музею, доповнюючи доповіді прозірками на екрані про різні види народної творчости з етнографії. Тетяна Гарбар склала подяку бесідниці та всім іншим, що допомагали у влаштуванні імпрези.

Імпрезу закінчила Анна Холод коротким словом подяки всім і запросила учасників на перекусу до їдальні, де діловите жіноцтво влаштувало ще й показ різнородного українського печива. Були там для вибору медяники, хрусти, пампушки з маком і сливками, пиріжки з сиром і капустою, легенькі як пір'я бублики з маком та інші ласощі.

Ми справді можемо почуватися гордими, що Союз Українок Канади ще в ранніх роках своєї діяльности подбав про збереження культурних цінностей народної творчости, які стали початком Музею.

С. С.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ П-ВА ТОМИ і АННИ ХОЛОД У СТИРДЖЕС, САСК.

Цей ювілей — 50-ліття подружнього життя п-ва Холодів відбувся стараннем їх дітей, які спільно з громадою та приятелями вшанували своїх родичів. Це родинне свято відбулось 12 лютого 1977 в церковній залі в Стирджес, Саск.

Перед ювілейним прийняттям парох о. Шадурський відслужив вдячний молебень за здоров'я ювілят і після благословення та „многоліття" в імені дітей ювілят запросив всіх присутніх до долішньої залі на обід, що його приготовили членки відділу Союзу. Господарем цієї родинної врочистости був син ювілят Андрій Холод. Він із синівськими побажаннями підніс тост за здоров'я родичів і многоліття. Представив гостей за головним столом, привітав зібраних та відчитав привітальні телеграми від приятелів та урядів — провінційного і федерального, а між ними привіт і від родини з рідного села Рімнова з України.

Першим промовляв настоятель о. Шадурський, який підкреслив, що ювіляти сьогодні збирають жниво, плоди якого сіялись впродовж 50-ти літ. П-во Холоди виростили й виховали троє дітей, усі осягнули університетську освіту і релігійне виховання. Син Андрій живе з родиною в Саскатуні, Теодосій в Реджайні, а дочка Маргарета за Є. Кінащуком у Вінніпегу.

Ювіляти є активними членами церковної громади. Тома є одним з основателів громади у Стирджес, теперішній голова, дяк і диригент церковного хору. Н. Лабюк з Канори поділився спогадами спільної праці з ювілятом. Тут у Стирджес п. Лабюк з дружиною учителювали через шість років в державній школі, а як члени одної громади і жін. т-ва мали чимало переживань на громадському полі. Промовляли також син Теодосій, дочка Маргарета від родини та приятелі односельчани. Шестеро внуків зробили несподіванку бабуні і дідуневі, вітаючи їх гарною поемою в рідній мові — та букетом живих рож. Голова жін. т-ва пані С. Бурим і секретар громади п. Кінащук, вітали ювілят та вручили їм пам'яткові подарунки.

Слово подяки із зворушенням виголосив п. Тома за таке урочисте вшанування дітям, приятелям і членам громади. Пані Анна дякувала так само всім за увагу і подарунки, жінкам за приготування обіду.

На многі літа Ювілятам Томі й Анні від щирих друзів.

Гість

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ТАНДЕР БЕЙ, ОНТ.

Дня 3 березня, в залі Церкви Св. Володимира відбулось відзначення роковин Лесі Українки. Залю відповідно удекоровано портретом поетки, вишиваним рушником, квітами та томами її творів, як також новим прапором Союзу Українок Канади.

Заля на означений час заповнилась членками двох відділів — ім. Олени Пчілки при Церкві Св. Володимира і відділу Доньки України. Також членки Жіночого Т-ва при Церкві Св. Благовіщення взяли участь, що дало відчуття єдности і співпраці.

Програму свята відкрила голова відділу ім. О. Пчілки Варвара Бойко, привітавши учасників, а програмою керувала Софія Мендик. Вступне змістовне слово виголосила Анна Стасів, навівши деякі афоризми з поезії Л. Українки, „я буду вічно жити, я маю в серці те, що не вмирає". Ці слова пані Стасів пристосувала до нашого життя і нашої культурної праці в організації. Даль-

ша програма складалася з таких точок.

Деклямація „Надія" Наталя Козоріз; гра на сопілці, мелодії з Карпатських полонин „Розлука", „У горах Карпатах" і „Верховино" — виконав Теодор Гарасимчук. Змістовний реферат о. Зміївського прочитала Марія Пресунька, перекладену поезію "Where are the strings" — прочитала Оля Велика. „Поет під час облоги" — добр. Анна Зміївська, Дует — „Вечірня година" сл. Л. Українки і муз. Яременка і „Хай плачуть струни" сл. Олеся і муз. Лехнякевича — Орися Яремчук і Зеновія Зміївська при акомп. Олі Савчук своїм мистецьким виступом зворушили публику, художнє читання „Давня весна — Марія Сторожук. Гимн Союзу Українок відчитала словами Мих. Гарасимчук.

Слово признання виконавцям програми склав о. П. Зміївський. Голова відділу Доньки України пані Оля Михайлишин склала подяку Комітетові програми і учасникам та присутнім гостям на залі й запросила всіх на чай. Провівши молитву, о. Зміївський зробив заклик на збірку на прес. фонд жунала, з чого призначено $48.00, а на Музейний Фонд Союзу Українок $24.00.

С. Мендик

ПОДВІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ
ВАТЕРФОРД, ОНТ.

В неділю 19 грудня 1976 р. Жіноче Т-во ім. Лесі Українки святкувало подвійне свято — 35-літній ювілей місцевого Т-ва і півстоліття Союзу Українок Канади. З ранку того дня в місцевій церкві відбулось Богослуження і Панахида за покійних членок, що її відслужив настоятель о. О. Костюк і о. Хіль. Співав прекрасно хор, під проводом диригента О. Возняка. По відправі всі зійшли до церковної залі на обід.

Бувша голова П. Щербань і новообрана на 1977 р. голова Оля Андрушко в залі при дверях вітали гостей, пані А. Шемелюк голова Союзу Українок Канади, М. Іванець, рефер. східньої екзекутиви, добр. Хіль, і перших членкинь із 1941 р. відзначено гарними корсажами. В залі на сцені виднів портрет Лесі Українки прибраний вишитим рушником, і Смолоскип нарисований О. Андрушком.

Головний стіл застелений вишитим обрусом, на столі колачі і коровай з 24 свічками у пам'ять кожної відійшовшої членкині. Настоятель о. Костюк провів молитву. Наші молоденькі дівчата гарно обслуговували. По обіді панна К. Макоданська зграла гимн Союзу Українок на п'яно, що перший раз якого ми почули.

Бувша голова П. Щербань відкрила святочну програму і привітала гостей за головним столом і всіх присутніх, прочитала вступне слово 50-ліття Союзу Українок. Дальшою програмою керувала голова О. Андрушко. Історію місцевого відділу прочитала П. Залуцька.

Товариство ім. Лесі Українки зорганізувалось 18 травня 1941 р. при помочі отця і добродійки Гикавих, вписалося тоді 16 членок, і того самого року відділ наш вписався до С.У.К. В протязі 35 літ головами були сліудючі: М. Шебець, А. Галик, П. Щербань, П. Залуцька, Р. Галик, А. Кондрат, Р. Свиридович, М. Ґулька, А. Ткачук, В. Іванович і А. Федченко. Жін. т-во помагало в Недільній школі, сумківцям, була рідна школа, давали представлення, концерти, під проводом о. Дебрина, теперішнього нашого Владики Миколая, Т-во було ідейне, хоч невелике. М. Ґулька прочитала вірш за якого п-ні Шемелюк голова Союзу щиро подякувала. Щиру пошану віддали ми нашим покійним членкам — відспівали „Вічная пам'ять". П. Залуцька читала імена померших, а О. Макаданська і А. Андрушко в той час засвічували свічки на короваю. Р. Галик покликала перших від заснування 7 членок, а п. А.

Членки відділу ім. Лесі Українки и Вотерфорді, Онт.

Шемелюк вшанувала їх відзнакою смолоскипом з ланцюжком на котрім видніє золотий 35 нумер, і гарним корсажем. що їх вручувала М. Іванець, а чіпляла голова О. Андрушко. Членки від 25-го року до 33-го слідуючі: А. Галик, М. Дроздовська, А. Рись, М. Блажейко, А. Кондрат, Р. Галик, А. Стахник, Д. Дворник, М. Ґулька, М. Сокирка, К. Погорецька. Решту всіх членок О. Андрушко вшанувала корсажем. Реф. М. Іванець вітала всіх членкинь і громаду, побажала успіхів і всього найкращого.

Привіти склали: голова громади п. М. Андрушко і голова жіночого т-ва з Брентфорду пані Гриньків.

Пані М. Іванець представила голову Союзу Українок п. А. Шемелюк з Едмонтону, яку ми перший раз вітали в себе. Таких бесідниць ми бажали б мати хоч деколи. Вони пригадують нам, що треба дбати про

На знимці перші членки заснування Т-ва. Зліва направо: М. Литвин-Свитальська, М. Жиґальська, М. Шебець, П. Щербань, П. Залуцька, В. Сторощук, Нема на знимці А. Завальської.

молодь, недільну і рідну школи, пор СУМК. На жаль, того всього в нас нема. По більших містах є більше провідних людей і там більше учителів, чи інших професіоналістів то є кому тим займатись. Пані Шемелюк лишила в нас багато цінного, за що їй честь. Вітав усіх настоятель о. Костюк. і о. Хіль.

Голова О. Андрушко на закінчення програми щиро подякувала отцям, А. Шемелюк, М. Іванець гостям, і всім тим, котрі чим небудь причиннились до нашого Ювілею.

З нагоди нашого подвійного ювілею відділ призначив $50.00 на прес. фонд „Променя". Молитвою подяки, яку провів о. Костюк закінчено програму нашого свята.

М. Ґулька

ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНОК, ЧАЙНЕ ПРИЙНЯТТЯ І ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРУ

ЙОРКТОН, САСК.

Членський Чай із програмою увійшов у традицію нашого відділу ім. Олени Пчілки в Йорктоні, Саск., бо впродовж 14 років відділ влаштовує цю імпрезу, на якій відзначуємо членок почесним членством, нагороджуємо членок грамотою за 25 літ постійної приналежности до С.У.К., а також вітаємо нових членок до відділу Союзу Українок Канади.

Переводила програму культурно-освітна референтка пані Олеся Піць. У вступному слові сказала, що ми як членки Союзу сьогодні горді та щасливі тим, що маємо свій власний прапор і що цьогорічну імпрезу відзначення і вітання нових членок переводимо під стягом свого прапора.

Вона покликала до головного стола оцтя і добродійку Зузак, голову місцевого відділу пані А. Кучеряву, заст. голови громади п. М. Мельничука та членок заслужених, відзначених почесним членством — пань: Анастасію Лис і Катерину Курилюк, Анну Гешку, Марію Склярук і Ліну Крипякевич — відзначених за 25 літ приналежности до Союзу а також нововписаних членок пань: М. Марівцан, Є. Кобилку, С. Филипчук, Є. Крочак, Г. Ситульську, Є. Ойстрик, А. Ґерман, В. Федак, М. Курилюк, А. Фенюк, В. Мельничук, і П. Костинюк.

Щирі привіти й побажання склали: — заст. голови церковної громади п. М. Мельничук та парох о. С. Зузак. Голова відділу Анна Кучерява у своєму слові сердечно вітала відзначених та нововписаних членок, як і всіх учасників свята.

Опісля добр. Г. Зузак в першій частині своєї промови розповіла про значення прапору взагалі, а прапору С.У.К. зокрема. Закликала всіх членок совісно та щиро сповняти завдання нашої організації, навчати своїх дітей і внуків української мови та защіплювати любов до всього українського, зокрема до нашої церкви й культури, щоб відтак молодше покоління могло перебрати від нас цей прапор і дальше змагати до осягнення тих високих і взнеслих цілей нашої організації, які впродовж десятиліть були святими для їхніх матерів і бабунь. Висловила побажання, щоб цей посвячений прапор заохочував нас усіх старши і молодших членок ще більш дбайливо працювати для добра нашої організаці. Відтак привітавши відзначених та нововписаних членок сказала: „Хай нинішне свято буде виявом подяки нашим відзначеним членкам за їх труд і довголітню працю для нашого відділу, та заохотою для молодших членок іти їхніми стежками". Зробила заклик до нововписаних членок відносится з пошаною та повагою до всього членства й разом з усіма співпрацювати для осягнення наших цілей, бо праця для Союзу Українок, це праця для нашої Української Православної Церкви, для нашої культури, для нашого українського народу.

Дальше слідувала церемонія відзначення членок. Параскевія Семенюк, по черзі представляла кожну членку, в коротці читаючи про їхню діяльність, а голова відділу А. Кучерява чіпляла корсажі почесним членкам а членкам відзначеним за 25 літ приналежности до С.У.К. — вручила грамоти. Заки приступлено до точки вітання нових членок Катерина Волощук прочитала цілі і обовязки членки Союзу Українок Канади, а також додаткові правила ухвалені нашим місцевим відділом. Нововписаних членок представляли пані Орися Дереновська і Леся Джарман а Анна Кучерява вручувала кожній нововписаній членці відзнаку смолоскип, статут та довідник С.У.К. В імени почесних промовляла Анастазія Лис, від відзначених за 25-ліття промовляла Марія Склярук а в імени нововписаних членок Єлисавета Крочак.

Програма переплiталась концертовими точками: Дві українські пісні на акордеоні відограв Лорен Дереновський, жіночий хор під дириґентурою Оксани Ковальської відспівав кілька пісень, як також кілька пі-

сень народніх усі присутніх відспівали гуртом.

У кінцевому слові заст. голови Левайна Вінтоник подякувала освітньому комітетові за влаштування цієї імпрези а також виконавцям і всім учасникам, що своєю присутністю звеличили рокове свято відділу.

Референтка „Променя" Наталя Гешка зробила заклик читати, поширювати і підтримувати журнал Союзу Українок „Промінь".

На пресовий фонд „Променя" відділ призначив з імпрези $45.50.

Соціяльний комітет угостив усіх присутніх смачною перекускою та чаєм.

Галина Зузак, кореспонд. секр.

ЮВІЛЕЙ 50-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ КН. ОЛЬГИ ТОРОНТО, ОНТ.

Відділ Союзу Українок Канади ім. Кн. Ольги при Катедрі Св. Володимира в неділю 31 жовтня 1976 р. в авдиторії Катедри ювілейним бенкетом відсвяткував 50-ліття Союзу Українок Канади. На цю святочну імпрезу були запрошені визначні гості з інших організацій. Святочний бенкет відкрила голова відділу Марія Божик. Вона щиро-сердечно привітала всіх гостей, представила головний стіл і попросила пань вдекорувати корсажами: Добр. М. Фотій, Добр. А. Ференсів, пані Л. Хорош — бувшу голову С.У.К., пані Галину Сенишин — голову провінційної екзекутиви Союзу на Східну Канаду.

У своєму слові пані Марія Божик звернула увагу на завдання і заслуги Союзу Українок Канади. Вона підкреслила, що святкуючи 50-ліття ми маємо чим похвалитися, наша організація — як маленька держава, ми маємо представників до: К.У.К., до провінційної та центральної екзекутиви, до канадійської жіночої організації та інших. На закінчення свого слова пані М. Божик сказала: „З цього місця нехай мені буде вільно закликати Вас, не організоване жіноцтво, до нашого Союзу Українок Канади, де ви пізнаєте багато нового і цікавого; почуєте себе повновартними і незагубленими в чужому морі. Пані М. Божик підкреслила яку велику культурно-освітню працю виконують членки С.У.К. і попросила всіх присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати тих членок, які відійшли.

Владика Миколай складає привіт

Голова відділу Марія Божик відкриває святочний бенкет, на знимці — добр. М. Фотій та о. Д. Фотій.

Добр. А. Ференців голова культурно-освітнього комітету представила головну доповідачку пані Л. Хорош — бувшу голову Союзу Українок Канади.

Пані Л. Хорош в своїй змістовній доповіді вміло пояснила, в яких тяжких обставинах доводилось працювати для збереження релігійного та національного життя в Канаді.

Союз Українок Канади було засновано 26 грудня 1926 р. в Саскатуні.

Головним завданням Союзу Українок Канади було зберегти українську віру, мову і культуру, та виховувати українську жінку-матір в Канаді в національній свідомості, а виховати жінку значить виховати цілу родину. І дійсно, сказала пані Л. Хорош, Союзу Українок Канади зреалізував те, що бажав — і тому, мої дорогі, ми маємо чим гордитись, з вірою в Бога і надіючись на свої власні сили. Перед нами світле майбутнє. Щасти нам Боже.

Потім слідували привіти від різних організацій. Ширше привітання склав Владика Миколай, пані Галина Синишин, М. Муха — голова братства, І. Дубилко — голова катедральної громади, П. Кіт — голова Т.У.С., Олена Мицик — голова О.У.К., панна Даньків — голова С.У.М.К., п. О.

Харченко — О.Д.У.М., д-р Г. Янішевська — від Товариства Сприяння У.Н.Р., панна Стефа Олійник — заступниця голови Централі, інж. Леоніда Вертипорох — від О.Ж. Л.В.У., пані Бардин — голова жін. К.У.К.,

В мистецькій частині участь брали: Тереса Олійник — сольо-піяно, Христя Хорош — сольо-спів, жіночий хор при катедрі диригент Нестор Олійник.

На закінчення бенкету голова відділу Марія Божик подякувала головній доповідачці Л. Хорош, представникам організацій за привіти, всім виконавцям концертової програми, гостям за чисельну присутність, та всім членкиням, які причинилися своєю працею до успішного проведення нашого ювілею.

Валерія Лисенко, реф. преси

50-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

В ЧИЛИВЕК, Б. К.

Відділ Союзу Українок Канади ім. Ольги Кобилянської в Чиливек, Б. К. спільно із сусідним відділом ім. Лесі Українки в Егезі відзначив 50-ліття Союзу Українок Канади.

У неділю 27-го лютого 1977 , свято почалося ранком Службою Божою, після відправи о. парох Петро Сацевич посвятив прапор Союзу Українок Канади. Голова відділу пані Розалія Григірчук тримала прапор, а членкині свічки, і відслужено Панахиду за померлих членок Союзу. Всі присутні перейшли до церковної залі на обід і на ювілейну програму.

Заля на це Свято була гарно прибрана вишиваними рушниками. На столах, були золоті свічки і серветки з нагоди ювілею, які видала централя. Передний стіл прикрашав ювілейний торт із золотими свічками по боках. Стіна позаді переднього стола була вдекорована золотими буквами 50-ліття — Ювілей Союзу Українок Канади, а зверха прибрані вишитим рушником. До цього Свята членкині були вбрані у вишитих блюзках і в довгих чорних спідницях.

Обід почався відспіванням молитви „Отче наш" і хвилинною мовчанки вшановано відійшовших членок відділу.

Програмою керувала голова Розалія Григірчук, яка привітала гостей і присутніх, що так гарно усі зійшлися, щоби відсвяткувати це велике свято. Заступниця голови пані Стефанія Троян прочитала „Вступне слово" з ювілейної програми Союзу Українок Канади.

Членкині відділу: Марія Горин, Павліна Мирко, Розалія Григірчук, Домка Юрків, Стефанія Троян і Анна Крип'якевич відспівали „Як славний", під проводом пані Стефанії Троян.

Добр. Оля Сацевич відчитала святочний реферат „Дорогами нашого 50-ліття".

Членкині знову відспівали три пісні „Прийди весно", „Ой вербо, вербо", „В зеленім гаю".

Пані Стефюк, голова відділу ім. Лесі Українки, Егезі, Б. К., прочитала „Життя і творчість Лесі Українки".

Настоятель церковної Громади о. Петро Сацевич склав признання членкам Союзу, що ця зорганізована сила вкладає багато праці як на громадській так і на церковній ниві. Церковна громада зробила великий поступ уперед при помочі жіночої організації і що здобули повагу і гордість, що вшанували цей прапор так святочно.

Отже членкині відділу повинні бути горді з своєї праці і щоби прапор Союзу Українок Канади був їх смолоскипом до дальшої праці.

Ювілейні привіти склали: — Петро Олексій, голова Церковної Православлої громади в Егезі, Б. К. Стефан Швидкий, голова церковної Православної Громади Мішон Сіті, Б. К. й Іван Крип'якевич заступник голови церковної громади Св. Димитрія в Чиливек, Б. К.

Належиться щира подяка членкиням, що обслуговували коло столів: Текля Лисайчук, Анна Зузак, Аneля Френд, Анна Феняк, Текля Олексій, Ґеня Григірчук і дві молоді бувші сумківки — Галина Савіцька і Лоро Фаррел.

Програму закінчено гимном „О Україно" і „Боже щасти!".

По програмі покроєно ювілейний торт і подано усім присутнім до кави.

Щоб наші відділи подбали на будуче звернути свою енергію і придбати-подвоїти членство своїх відділів. Ми закликаємо наших священиків до помочі в цьому. Дай Боже щастя на великий успіх в цій великій праці.

Анна Крип'якевич

БЛ. П. МИКОЛА ЮСИПЧУК

Едмонтон, Алта.

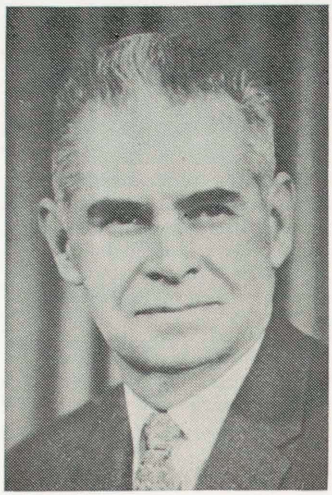

Ранком 17 грудня 1976 р. облетіла Едмонтон сумна вістка, що вночі в загальному шпиталі, заснув на віки Микола Юсипчук.

Не стало поміж живими Миколи, який визначався надзвичайною солідністю, ідейністю і жертвенністю.

Народився Микола в Україні, в серці Гуцульщини, місті Косові, 20 серпня 1900 р. В рідному місті закінчив народню школу. Обдарований гарним голосом і музикальністю, вже молоденьким юнаком, належав до хору й оркестри читальні „Просвіти".

1925 р. приїхав до Канади, до Едмонтону. Від початків був парафіянином православної церкви св. Івана, був членом і основником Українського Національного Об'єднання, довголітнім членом хору УНО. Великим приятелем УНО залишився до останнього віддиху.

Залишив у глибокому горі дорогу дружину Корнелію і одиноку доньку Любу, зятя Мирослава Куця, внучок Ларису й Дарусю, брата Івана з родиною в Едмонтоні, родину в Україні.

Хай Вседобрий Господь прийме його там, де немає ні журби, ні болю, а життя безконечне... А дорогій родині дасть сил і витривалости перетерпіти це велике горе і тугу.

С. Климкович

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у вічність наш найдорожчий Муж, Бать-

ко, Дідо і Брат — бл. п. Микола Юсипчук.

Цим складаємо нашу щиру подяку всім, які прийшли з поміччю та розрадою у нашім невимовнім горю.

Корнелія — дружина
Люба і Мирослав — дочка і зять
Лариса і Даруся — внучки
Іван — брат з родиною

ВІДІЙШЛА У ВІЧНІСТЬ БЛ. П. СОФІЯ ЛИТВИН

Едмонтон, Альберта

В середу 25 серпня 1976 р. в лічниці в Едмонтоні упокоїлась в Бозі бл. п. Софія Литвин на 72 році свого життя. Похоронні Богослуження були відслужені в днях 27 серпня вечером у каплиці похоронного заведення Парк Меморіял чин Парастасу — Велика Панахида, в суботу 28 серпня в годині 10:30 рано в Українському Православному Катедральному Соборі Св. Івана Хрестителя Св. Божественна Літургія й чин Похорону служив митр. прот. Олександер Хом'як, настоятель Катедрального Собору. У своїх проповідях, о. Олександер Хом'як підкреслив християнські чесноти покійної слуги Божої Софії, а зокрема її любов, труди та працю для української громади-спільноти, та родини. Тлінні останки покійної Софії Литвин похоронено на українському цвинтарі Св. Архистратига Михаїла в місті Едмонтоні.

Хай канадська земля буде їй легкою!

Софія Литвин з роду Глинка народилася в селі Денисів, повіт Тернопіль, в Україні. До Канади прибула вона 1910 року, разом зі своїми батька — Григорієм та Катериною з роду Криванюк. Батьки бл. п. Софії, прибувши до Канади поселились в околиці Делф, Альберта. Тут вона навчалась в школі та виховувалась в любові до свого рідного — в любові до Бога, Церкви та свого народу.

Вийшла замуж за Григорія Литвина; подружжя Господь поблагословив сином Євгеном та трьома доньми. Покійна була доброю дружиною, прикладною матір'ю своїх дітей, доброю християнкою, яка любила усіх та усім бажала добра.

Глибоко переживала покійна смерть свого брата, пл. п. Антона Глинки, який здобув собі пошану та пам'ять своєю посольською діяльністю в федеральному парляменті в Оттаві та заслужив собі титул „чемпіона" української визвольної справи, бо, мабуть ні в одній зі своїх численних промов не вилишив згадати про справу українського народу, з якого походив.

Бл. п. Софія Литвин була членом Української Православної Катедральної громади Св. Івана Хрестителя в Едмонтоні, як також разом зі своїм мужем Григорієм були передплатниками: „Вісника", „Українського Голосу" та журнала „Промінь".

З приводу упокоєння дружини Софії — муж покійної — Григорій Литвин зложив нев'янучий вінок в пошані до своєї дружини на такі цілі: $150.00 на Катедральний Собор Св. Івана Хрестителя, $25.00 на Всеканадійську Катедру Пресвятої Трійці у Вінніпезі, $20.00 на „Вісник", $20.00 на „Український Голос", $20.00 на журнал „Промінь".

У невимновному смутку бл. п. Софія Литвин залишила мужа Григорія, сина Євгена, три доні: Ольгу, Савелю і Зорю з їх родинами, 5 внуків, двох братів — д-ра Ісидора Глинку у Вінніпегу, Касияна Глинку в ЗСА, дві сестри — Стефанію і Іванну.

Серед нас нехай буде про неї вічна пам'ять!

о. Ол. Х.

БЛ. П. ОЛЬГА ВАВЕРЧАК

З приходом весни надходить день першої річниці незабутньої жінки, не тільки в крузі її родини, але і в організації С.У.К. відділ „Доньки України Бл. п. Ольга Заверчак походила із села Лугове, повіт Ліско, Західна Україна. У 1928 році чоловік її виїхав до Канади, залишаючи Ольги із сином Володимиром і двома дочками Стефанією і Анною.

Несприятливі обставини зложились так, що в 1939 році Ольга могла приїхати до свого чоловіка у Канаду тільки сама з сином Володимиром. Не легко було залишати дві доні хоч і при своїй родині.

Через декілька років Ольга стала членкою С.У.К. відділу „Доньки України" в Монтреалі. Залюбки читала і передплачувала „Промінь".

У 1957 році старша дочка Стефа приїхала до своїх родичів. Останні роки Ольга дуже хворіла і Стефанії прийшлось працювати і доглядати хвору матір.

В 1967 році дочка Анна приїхала з Польщі на відвідини своїх родичів. Одначе маючи вже свою родину і троє дітей по двох місяцях вернулась назад.

Прожила бл. п. Ольга 79 років. Весною 20-го квітня 1976 року упокоїлась, залишаючи в смутку мужа Стефана, дітей і шість онуків.

В першу річницю покладім квітку споминів на могилу доброї жінки, матері, бабусі і членки Союзу Українок Канади, а на „Промінь" дочка Стефанія пересилає в пам'ять мами $20.00.

Покійній вічна пам'ять!

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ГАМІЛЬТОН, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 22 листопада 1976 р. в школі Собору Св. Володимира. Збори відкрила пані Н. Бал і привітала членок. Отець митр. В. Федак провів молитву і склав щиру подяку голові та всім членкам за велике старання, моральну і фінансову підтримку.

Предсідницею зборів була пані Є. Гребенюк, а секретаркою пані А. Корній. Вшановано пам'ять членок що відійшли у вічність. Звіти цілорічної діяльности товариства здавали членки заряду і комітети.

Діяльність: відбулось 9 місячних зборів і 3 засідань управи. Брали активну участь у юівелнйному комітеті 50-ліття, брали участь на засіданнях церковної управи. Членки т-ва приготовили Йорданську вечерю, базаровий бенкет, пущення, Свято Православія та інше. Членки т-ва також влаштували писанкове бінго, і зробили і завезли 32 баняки голубців до Інституту на „Каравану" і також був у нас випродаж вживаних речей.

Цього року в нашій громаді були дуже сумні моменти: ми попрощали на вічний спочинок дві наших дорогих членкинь — добр. П. Федак, і пані Т. Шарний. Збірка на нев'янучий вінок під час похорону бл. п. добр. П. Федак на Музей С.У.К. в Саскатуні принесла в сумі $4,275.00.

Наша Громада святкувала 50-ліття ювілею нашого Собору, в якім наше товариство брало активну участь.

Відбулась у нас як і у минулому році членська передріздвяна вечеря. Після добірної програми переведено збірку на „Промінь", зібрано $96.50. Голова нашої церкви пан Клим, голова СУМК-у і голова Т.У.С. були нашими гостями. Отець митр. В. Федак провів спільну молитву. Пані Логин передала святочну програму.

Фінансовий звіт: з року 1975 осталося в касі $272.86, прихід за 1976 р. $14,676.85, розходи у 1976 році $13,519.96. В касі остається $1,429.75. Наш відділ пожертвував на наш Собор $7,620.25. Музейний фонд до Торонта ми дали $100.00, для КУК $42.00. Для нашого СУМК $100.00. А наше бінго видало на дари до ріжних організацій $3,727.37.

Наші членки навчають в недільній школі, яку очолює пані Криворучко. В Українській школі директоркою є пані В. Логин.

Склад управи на 1977 р.: бувша голова — Е. Гребенюк, голова — Н. Бал, 1-ша заступниця — Розалія Окраїнець, 2-га заст. — М. Грицьків, секретарка — М. Пасіка, заст. секретарки — А. Грицик, фінансова секр. — Л. Поплавська, касирка — Галя Олексюк. Контрольна комісія: Галя Довбета, Марія Баран, Марія Пилип'юк. Культурно-освітня референтура: В. Логин, А. Токарик, Галя Козак. Референтки: Інституту — Надія Стратдій, „Променя" — Уляна Криворучко, Старшого СУМК — Анна Корній, Молодшого СУМК — тут конче потрібно, Архіву — Марія Пилип'як, Наталя Бал, КУК — Галя Лазарович, Е. Гребенюк, К. Якимюк. Місцевої Жіночої Ради — Марія Грицьків. Вислання дарунків і карток — Катерина Баюс. Комітети: програмовий — Галя Липка, відвідування хворих: Марія Шічова, Дора Загарій, Марія Пелепяк, Верна Боровська, Євгенія Гребенюк, Л. Сокало, Р. Окраїнець, Анна Олійник. Телефонічний комітет: очолює Леся Когут, члени — Дора Бежан, М. Цибак, Марія Слюсарчук, пані Швед, Євдокія Роман, Лілія Сварчук, Галя Довбета. Господині: Марія Баран, Марія Шічова, Д. Загарій, Р. Окраїнець, Анна Корній, Анна Козак, Ніна Павлюк, Віра Сіренко. Догляд кухні — Марія Баран; сестриці — почесні: Марсела Волковська, Албіна Чернишук, Л. Рушин, Марія Шічова, Оля Антонюк, Дора Загарій. Сестриці: Євдокія Роман, Т. Швед, Анна Радчук, Оля Радчук, В. Авраменко, Текля Олеськів.

Пан Є. Криворучко, як голова нашої громади склав теплий привіт і побажав всього накращого.

Наша голова Наталія Бал висловила подяку за довір'я і просила помочі і співпраці.

Анна Корній, секр.

БРЕНДОН, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Збори відбулися 5 грудня 1976 року в залі Українського Народного Дому. Збори відкрила голова Паранька Бойчук молитвою. Предсідницею зборів була Марія Едвардз, секретаркою П. Матвійчук. Звіти з діяльности т-ва здавали: голова пані Бойчук дала огляд праці за минулий рік, як також подякувала зарядові і членкам, котрі помагали, коли тільки треба було. Сказала що їй було приємно працювати в такій дружній атмосфері та закликала членок до дальшої активности для добра нашої громади, і організації.

Рекордова секр. Стефанія Павлишин дала звіт і заявила, що т-ва відбуло 8 місячних зборів, одно засідання. Впродовж року членкині приготовили 2 спільні вечері, один празник, під час Нового року (Маланку) для посторонніх організацій членкині приготовили 9 бенкетів, 7 весіль, Весняний чай і випродаж домашнього печива.

На зборах відсвяткували Свято Лесі Українки. Висилаємо квіти для членок до шпиталю. Під час Різдвяних Свят, висилаємо кошики з овочами для хворих членок і членів громади. Т-во дало до церкви $2,000.00, до Народного Дому $1,500.00. До парафіяльної хати куплено нове ліжко; до кухні в Народнім Домі нову посудину. Перечитуємо всі обіжники і сповняємо бюджет до Централі.

Заряд т-ва на рік 1977: голова — Паранька Бойчук, зоступниці голови — Емілія Халатурник і Соня Карашовська, секр. — Стефанія Павлишин, касирка — Юлія Бурачок. Контрольна комісія — Марія Равлюк і Анастасія Нагуляк. кореспондентка преси — Юлія Мартинюк, господиня — Юлія Бурачок. Старші сестриці — Марія Костецька, Паланя Матвійчук і пані Костинюк. Висилання квітів до шпиталю — Розалія Костецька.

Стефанія Павлишин, секр.

ҐРОНЛИД, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори відбулися 14 листопада 1976 р. Голова М. Данилюк відкрила збори Молитвою та хвилиною мовчанки за покійних членок. Предсідницею зборів була Пав. Чорна, а секретаркою Пав. К. Данилюк. Слідували звіти заряду і комітетів. Голова склала подяку членкам за співпрацю та за гідність у всіх обов'язках. Діяльність відділу на протязі року: Відбулось 8 місячних зборів, де прочитувались обіжники з централі і кореспонденцію.

Відбулися: храмовий обід, спільне

свячене, перекуска на поминальне Богослужження. Причинились до обіду на окружне полеве Богослужження, яке відбулось у Нипавин і квітні.

Мали випродаж обіду на 50-ліття міста Ґронлид. Випродаж великодного печива, обід на День Подяки і мали осінню вечерю.

Наш відділ склав пожертву на місцеву церкву, на Інститут Петра Могили, на фонд недуги серця, передплачує „Український Голос" до шпиталю у Мелфорт, і засилає квіти хворим членкам у шпиталі, подарували $300.00 до старечого дому у Мелфорт.

Фінансовий звіт: з року 1975 осталось в касі — $2,051.49, приходи в 1976 році — $2,415.04, розходи в 1976 році $1,317.58, у касі осталось — $3,148.95.

Заряд на 1977 рік: голова — Марія Данилюк, заст. голови — Павліна Чорна, кореспонд. секр. — Євгенія Боднарчук, фін. секр. — Павліна В. Данилюк, касирка — Анна Іванус. Контрольна комісія — Павліна Чорна, Пав. К. Данилюк. Господині — Тек. Пшик, Орися Кульчицька і Пав. В. Данилюк. До квітів — Анна Іванус. Сестриці — Анна І. Петів, Тек. Гурська.

Євгенія Боднарчук, кореспонд. секр.

ОВКБОРН, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Знову перебіг успішний рік праці. Членки відділу зійшлися до Українського Нар. Дому 3 листопада 1976 р. і відбули свої річні збори.

Голова Ґеня Матієшин відкрила збори молитвою, відтак хвилинною мовчанки вшанували членок, що відійшли у вічність.

Предсідницею зборів була Анна Друль, а секретаркою Анна Боклащук. Слідували звіти річної праці, що їх здавали членки Управи відділу.

Голова у своїм звіті склала подяку членкам за їх працю та кооперацію впродовж року, та вручила господині дарунок.

Впродовж року відбулося 10 місячних зборів, 1 засідання; на зборах все було читано кореспонденцію, обіжники і ріжні матеріяли.

Діяльність відділу: членки разом із членами церковної громади ходили колядувати під час Різдва. Відвідали дім для старших у Шов Лейк з колядою і подарунком. Відвідали хворих. Відвідали п-во Михайла і Анну Сітко на їх ювілей з квітами і подарунком, як одну з наших членок. Приготовили Йорданську Святу вечерю, мали продаж Великоднього печива та розігравку. Помагали СУМК відсвяткувати роковини Тараса Шевченка і День Матері. Приготовили спільне свячене, храмовий обід, бенкет, одну вечерю на весільне прийняття та різні перекуски. Відбули Окружний з'їзд Союзу Українок у вересні. Дали нагороду студентці Данні Маційовській, яка покінчила студії в місцевій державній школі.

Відбувається недільна школа, якою займається о. М. Шкрумеда, до помочі були членки відділу. Відділ вислав делегатку на з'їзд до Вінніпеґу. На День Подяки діти недільної школи приносили до церкви овочі і ярину. Приготовили концерт на Ювілей 50-ліття Союзу Українок Канади.

Відділ сповнив бюджет до Централі Союзу та склав пожертви на такі цілі. На „Промінь" $25.00 з нагоди 50-ліття, Музейну Фундацію до Саскатуну $35.00, організаційний фонд $20.00, стипендійний фонд $10.00 та на інше.

Фінансовий звіт: з року 1975 осталось в касі $925.52, прибутки в році 1976 — $3,212.20, видатки — $2,066.17, в касі осталось — $2,071.55.

Заряд відділу на рік 1977: Уступивша голова Ґеня Матієшин, голова — Анна Боклащук, заст. голови — Марія Бородій, секретарка — Марія Старенька, фінансова секр. — Магда Маційовська, касирка — Анна Друль. Господині — Марія Мануляк, Анна Сітко, Розалія Свіцька. Комітет хворих — Марія Бородій, Мілька Антонович, Ґеня Польова, Ґеля Матієшин. Контрольна комісія — Корнелька Зюбрак, Катерина Швалюк, Розалія Свіцька. **Анна Боклащук,** секр.

БЛ. П. АННИ БОРСОЇ

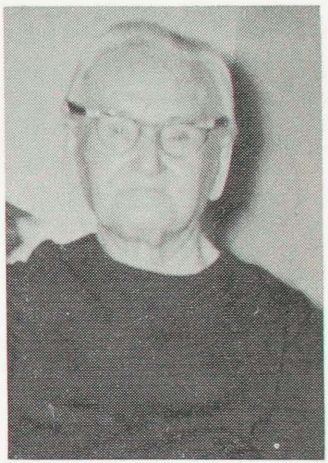

У річницю смерти бл. п. Анни Борсої, яка упокоїлась 10 лютого 1976 року, проживши 92 роки, Відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки у Єлов Крік, в якім покійна була членкою складає нев'янучий вінок і засилає $20.00 на журнал „Промінь".

Покійна Анна народилася у селі Товстеньке, повіт Гусятин, Україна, у родині Антошків. До Канади приїхала 1904 року.

Анна Борса була доброю і побожною людиною, належала до церкви і Жін. товариства від початку. Чоловік Анни бл. п. Томко упокоївся 1947 року.

Покійна залишила у смутку 3 сини, 9 дочок, 30 унуків і 60 правнуків.

Вічна пам'ять покійним! **О. С.**

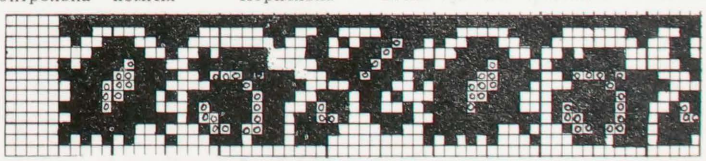

Взір з села Добрівляни, пов. Дрогобич

■ — чорна, о — червона.

Взірець виконаний хрест стібом одною краскою ниток, з села Пйдешти, повіт Сучава на Буковині. ■ — синя.

ГРІНКИ З ТВЕРДИМ СИРОМ

Скибки булки помастити маслом з обох боків, посипати натертим на дрібній тертці сиром, скласти на змащену бляшку і дати на 10 хвилин у гарячу піч. Коли сир злегка зарум'яниться, виложити грінки на нагріту тарілку і подати на стіл.

— — —

СУП З ЩАВЛЮ

1½ свинячої кістки
½ ф. шавлю, морква, петрушка, цибуля, склянка сметани, ложка муки і сіль.

Порубані кістки дати до каструлі (посуда, в якій варять суп), залити 2½ літри холодної води і дати на гарячу плиту. Коли почне закипати, зібрати шуму, дати ярину, підпечену цибулю, моркву, петрушку, посолити і варити на вільнім вогні до готовности. Обчищений щавель помити, дрібно посікти, можна також додати молоденької кропиви, положити у бульон і варити 5 хвилин. Заправити суп розмішаною з мукою сметаною. Подаючи суп у тарілках у кожну можна положити на туго звареного половину яйця.

— — —

ЛАМАНЦІ З МАКОМ

300 грамів муки
100 грамів маргарини
1 столова ложка цукру
1 яйце
3 столові ложки сметани
1 горнятко маку
1 горнятко молока
⅓ горнятка цукру
родзинки, горіхи, сік з помаранчів, шкірку і ванілію.

Муку перетерти з маргариною, додати цукор, яйце, жовток, сметану і замісити тісто. Дати йому полежати. Розтачати корж, покласти на змажену товщем бляшку і поколоти виделкою. Пекти у гарячій печі 15 - 20 хвилин.

До змеленого маку додати цукор, мед, родзинки, дрібку натертої на тертці помаранчевої шкірки, розвести молоком і вимішати наламаними коржиками.

ВЕСНЯНИЙ СТУДИНЕЦЬ

6 фунтів свинячих ніжок
3 фунти тилячої голінки
2 моркви, 2 корені петрушки
3 цибулини, лавровий листок
головка часнику, цитрина, зелена салата, перець.

Ніжки і голінку обсмалити, обчистити і помити. Ніжки розрізати вздовж навпіл, голінку порубати. Все скласти в глибоку каструлю (посуд до варення супу), залити холодною водою і поставити варити. Під час закіпання зібрати шуму, додати ярину і лавровий листок, кілька зерен перцю, трошки посолити і варити на вільному вогні, аж поки м'ясо пічне відставати від кісток (3 - 4 години). Коли бульон відстоїться, зібрати з нього товщ, злити в іншу посуду, м'ясо нарізати кусочками, моркву гарно вкласти в полумиску. Бульон заправити товченим часником, перцем і сіллю, процідити і залити ним м'ясо. Подаючи на стіл прикрасити нарізаною у кружальця цитриною і гілками зеленої петрушки.

ЕЙЛШЕМ - КАДЕТ
ВІДДІЛ ІМ. О. ПЧІЛКИ

Річні збори відділу відбулися 11 листопада у Народнім Домі Ів. Франка, Ейлшем, Саск. Голова пані Марія Рудей відкрила збори і всі відспівали „Достойно". Всі членки мали причеплену відзнаку смолоскип. Голова відділу сердечно привітала членок і склала подяку зарядові і членкам за їх щиру працю та добру кооперацію впродовж року.

Товариство начисляє під цю пору 22 членки, з яких дві є почесними членками, дві на відпочинковій листі і одну нову членку.

Заряд на 77 рік: голова — Марія Рудей, заступниця голови — Ірина Рудей, секретарка — Розалія Козунь, касирка — Маруся Козунь. Контрольна комісія: Зеновія Звоздецька, Євгенія Козунь і Ольга Козунь. Сестриці: Марія Романиця, Параня Рудей, Анна А. Козунь, Софія Черапущак і Варвара Козунь. Господині: Варвара Козунь, Анна Н. Козунь, Софія Черапущак і Анна А. Козунь. Відвідування хворих: Ірина Стадник, Марія Юзва і Ірина Рудей. Музейна референтка — Ольга Козунь.

Діяльність як слідує: на зборах були прочитані обіжники з Централі С.У.К., також на кожних зборах була мала розігравка, на яку жертвує річ одна з членок. Членки постарали нові хоругви до церкви, відновили Народний Дім, придбали потрібні речі до кухні; Товариство обдаровує дітей Рідної і Недільної школи з різних нагод. Членка Марія Рудей провадила у своїм домі рідну школу, а студентка Дарина Звоздецька учила народних танків.

Дві членки беруть участь в окружнім хорі, який обслуговує округ 6 парафій при польовому Богослуженні, улаштували концерти: Різдвяний, Шевченківський і Багатокультурний. Улаштували випродаж різдвяного і великодного печива та писанок і спільне свячене. Приготовляли весільні і ювілейні прийняття з вечерою, також обід на День Матері і Молебень. Один поминальний обід, один похоронний, осінню вечерю, обід при польовім Богослуженню, храмовий обід, церковний бенкет, програма у домі Старших громадян, і привіт з вечерею для пані А. Шемелюк.

Комітет відвідує хворих у шпиталі і посилає квіти та картки побажання, а для пошани покійної членки Василини Звоздецької — вінок цвітів, також грошову пожертву на радіопередачу Місійного Фонду у її пам'ять.

Репрезентантка нашого відділу брала участь у Світовім Дні молитви.

Жертвували цього року на: Музейну Фундацію; Інститут П. Могили у Саскатуні, на „Промінь" і Союз Українок Канади.

Стали членом Музею С.У.К. у Саскатуні і сповнили обов'язок вплачення бюджету до Централі.

У середу 20 жевтня вечером у Народнім Домі в Ейлшем членки мали приємність вітати голову Союзу Українок Канади пані Анастасію Шемелюк і пані Ольгу Гавриш — репрезентантку пров. екзекутиви Музею С.У.К. у Сасктуні. Після молитви і смачної вечері голова Марія Рудей щиро привітала гостей і вчепила корсажі при помочі Марусі Козунь. Рекордова секретарка Розалія Козунь представила три членки з нашого відділу, яких ми бажали вшанувати за їх працю впродовж 25 літ.

Вшановані членки були: Варвара Козунь, Марія Юзва і Зеновія Звоз-

децька, котрі одержали також корсажі і грамоти, що їх вручила пані Шемелюк.

Дальше пані Шемелюк передала привіт від централі і закликала піддержувати свою пресу, журнал „Промінь", підкреслювала, щоб передавати новому поколінню всі скарби нашої культури. Запрошувала всіх членок загально прибути на з'їзд святкування Золотого Ювілею С.У.К.

Промовляла також п. Ольга Гавриш і передала привіт від управи Музею, також привітала наших трьох почесних членок.

Голова Марія Рудей подякувала гостям за їх прибуття до нас і на закінчення всі відспівали „Достойно".

Розалія Козунь — секр.

МЕЛФОРТ, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відбулися 5 грудня 1976 року при участи 14 членкинь. Голова пані Копачівська відкрила збори молитвою і вшановано померших членкинь. Євгенія Наташак була предсідницею, а Марія Фенюк секретаркою.

Звіти діяльности були точно відчитані членками заряду. Пані Копачівська, голова, здаючи звіт склала теплу подяку членкам заряду і всім за щиру працю в цілім році.

Діяльність у нашім відділі була активна. Через цілий рік. Членки з охотою помагали в кожній потребі. Наш відділ мав приємність гостити в себе голову Союзу Українок Канади, пані Шемелюк, яка відвідувала відділи у Саскачевані.

Впродовж року відбулося 9 місячних зборів, одні річні збори і одно засідання. Членки видали 3 похоронні перекуски, 3 поминальні обіди, вечерю на пущеня, перекуску на день Лесі Українки, вечерю на 25-літній ювілей, перекуску на поминальну службу. Членки брали участь у світовім Дні Молитви, видали обід на спільне свячене, памагали з обідом на польову службу, обід на празник, вечерю на день уродин, обід на День Подяки, вечерю для студентів Інституту, 25 бінго, одно різдвяне бінго і одно бінго в Старечім домі, і видали перекуски під час загальних церковних зборів. Членки ходили колядувати, дали на Музейну Фундація $85.00, на „довнорс чоіс" $25.00, до церкви $1,065.00, на Народний Дім $414.00, на організаційний і редакційний фонд.

З року 1975 осталося в касі — $2,501.39, прихід за 1976 рік — $5,159.09, видатки $4,306.70, в касі осталося $3,353.78.

Заряд на 1977 рік: голова — Анна Копачівська, заступниця голови — Анна Петрів, секретарка — Василина Кивирига, фінансова секретарка — Стефка Гандзюк, касирка — Катерина Фідик, господині Марія Романюк, Марія Ткачук і Марія Шпак. Контрольна комісія — Євгенія Наташак і Надія Ширбі, відвідувачки хворих до шпиталю Євдокія Кобилянська і Гафія Нівренська. Сестриці — Анна Копачівська, Марія Ґринюк і Василина Кивирига.

Василина Кивирига, секр.

ВЕРНОН, Б. К.
ВІДДІЛ ІМ. СВ. ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися в неділю 12 грудня 1976 р. у церковній залі. Збори відкрила голова пані Василина Кучер молитвою, яку провів о. Н. Мороз. По молитві голова попросила присутніх встати і вшанувати однохвилинною мовчанкою членок ,що відійшли у вічність. Предсідницею зборів була голова пані В. Кучер, а секретаркою пані А. Кецкало. Слідували звіти цілорічної діяльности відділу. Після одобрення звітів голова склала управі і всім членкам щиру подяку за працю і кооперацію на протязі року.

Діяльність товариства: Впродовж року відбулося 10 місячних зборів, і надзвичайні збори, 10 засідань управи. Членки займалися прибором церкви на Різдво, Великдень і храм. Ходили з колядою. Улаштували такі імпрези концертовими програмами — Свято Лесі Українки і Ольги Кобилянської, Свято Книжки, брали участь у роковини Т. Шевченка, День Матері. Святкували 50-літній Ювілей Союзу Українок Канади, котрий був святкований разом з Святом Книжки. Членкині приготовляли: Йорданську вечерю, 3 похоронні обіди, 1 похоронну перекуску, 1 поминальний обід і 1 поминальну перекуску. Мали спільне свячення, видали вечерю під час базару і випродаж печива. Дали дві вечері з нагоди 50-літнього ювілею подружжя церковних членів, мали продаж великоднього печива і писанок, і продаж паїв. Розвозили паски і писанки старшим членам, продавали тикети на розігравку ковдри. Подавали українську вечерю під час зимового карнавалу. Брали участь у „Ґарден фир" з чого весь дохід був на міський шпиталь.

Гостили в себе голову Союзу Українок Канади пані А. Шемелюк, як також Провінційну екзекутиву на Британську Колюмбію, на цих обох гостинах мали чайне прийняття.

Вшанували трьох членок з нагоди 70 літ уродин чайним прийняттям і дарунками. Добродійний комітет відвідував хворих і посилав квіти і картки побажань.

З нагоди 50-літнього ювілею Союзу Українок Канади мистецький і музейний комітет відділу зайнявся виставкою моделювання трьох українських строїв — буковинський, полтавський і гуцульський, в додатку інших речей у міському музею. Ця виставка була фільмована на льокальній „кейбл" телевізії, де членки комітету відповідали і пояснювали на питання про виставку. Вислали дві делегатки на провінційний з'їзд Союзу до Вакуверу.

При нашій церкві існує недільна і рідна школа, членки купити подарунки дітям недільної школи перед Різдвом, а літом на закінчення школи мали пікнік коло озера.

Відділ склав пожертви на такі цілі: місцеву церкву — $1,000.00, Музейна Фундація — $100.00, організаційний фонд С.У.К. — $25.00, „Промінь" — $15.00, до Централі С.У.К. $10.00, Сумківець $25.00.

Фінансовий звіт: з року 1975 осталось в касі $918.69, прибутки у 1976 році $6,035.51, видатки у 1976 році $4,780.67, в касі осталось $1,254.84.

Управа відділу на 1977 р.: голова — В. Кучер, заст. голови — С. Винничук, заст. голови — М. Попович, рекордова секретарка — А. Кецькало, кореспонденційна секр. — Н. Микитюк, касирка — М. Демко. Контрольна комісія — І. Неконечна, С. Князь і М. Сокол. Сестриці — Н. Чепесюк, Є. Шмир, і М. Вигнан. Господині — М. Маковійчук, А. Сорочак, Г. Винничук і К. Слободян. Мистецтва і Музею — Ґ. Бромбергер, С. Князь і М. Сокол. Бібліотека — К. Лащук. Культурно-освітня референтка — добр. О. Мороз. Відвідування хворих — М. Сокол і В. Крипс. Привітальний — С. Князь і Ґ. Бромбергер. „Променя" — Н. Микитюк. Телефонів — М. Демко, Г. Винничук, А. Сорочак і Ґ. Бромбергер. Порядок у церкві — Ґ. Бромбергер.

Н. Микитюк, кореспо. секр.

P 31-O OCT 77
HAWRYSH MRS KATE
602-11112-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A2

ISSN 0380-2140

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Саскатун, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, М. Гарбус зібрала $338.00 на передплати, Великодні привіти та прихід з чайного прийняття на пресовий фонд журнала $200.00

Едмонтон, Алта. — Відділ при Катедрі Св. Івана, С. Василишин при помочі свого комітету зібрала $366.00 на передплати та пожертви на пресовий фонд (М. Луцак — $20, по $10 зложили — Марія Прокопів, Василина Бойко, Ольга Ганочко, Настуня Мисак — $5.00, Йосипа фарина — $2.00), прихід з чайного прийняття $115.00 разом на пресовий фонд $172.00

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, Уляна Криворучко зібрала $56.00 на передплати, на пресовий фонд з передріздвяної вечері $116.00, з академії Л. Українки $38,00, разом $154.00

Йорктон, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, Н. Гишка $24.00 передплати.

Торонто, Онт. — Анна Бойко — $48.00 на передплати.

Монтреал, Кве. — Відділ „Доньки України", М. Нема й Т. Сидоренко прислали пожертви на пресовий фонд і $150.00 на передплати. Д-ка Л. Слюзар $32.00 на передплати.

Скарборо, Онт. — Відділ „Св. Анни", Л. Бот переслала $94.00 на передплати.

Вінніпеґ, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, Д. Черевик зібрала $78.00 на передплати.

Реджайна, Саск. — Відділ „Доньки України", д-ка Е. Олесюк переслала $48.00 на передплати.

Брентфорд, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, А. Порожак переслала на передплати $180.00 і на пресовий фонд: з прийняття в честь пані С. Гудими з Альберти, $36.00, з нагоди уродин Орисі Гучковської $7.00, з нагоди дня уродин д-ки Надії Гудими $11.00, разом ..... $ 59.00

Едмонтон, Алта. — Відділ ім. Л. Українки, П. Островерха переслала $30.00 на передплати.

Торонто, Онт. — П. Дверничук — $32.00 на передплати.

Лондон, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, В. Новіцька на прес. фонд $25.00

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, Марія Андрейчук переслала $62.00 на передплати.

Тандер Бей, Онт. — Відділ ім. О. Пчілки, А. Стасів переслала $56.00 на передплати. Зі спільної академії свята Лесі Українки заходами відділів О. Пчілки й Доньки України С. Мендик переслала на пресовий фонд журнала $24.00

Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, М. Гарасимів на передплати $24.00, зі свята героїнь на прес. фонд ..... $ 39.25

Кемсек, Саск. — Відділ ім. С. Русової, д-ка Анна Пук на передплати $24.00, на пресовий фонд журнала ..... $ 25.00

Бюкенен, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, О. Талпаш переслала ..... $ 20.00

Канора, Саск. — Відділ ім. М. Маркович, А. Мисак переслала на передплати $32.00. Д-ка О. Бойчук на пресовий фонд ..... $ 20.00

Транскона, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, Д. Савчук на прес. фонд ..... $ 15.00

Мазепа, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, О. Маковська ..... $ 15.00

Стінен, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, М. Курковська ..... $ 12.00

Ватсон, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, Анна Сакундяк ..... $ 10.00

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Княгині Ольги, Н. Микитюк переслала $16.00 на передплати, д-ка О. Мороз на пресовий фонд ..... $ 10.00

Мензі, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, Р. Пелешок переслала ..... $ 5.00

Кіндерслей - Ітонія, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, О. Гуменна ..... $ 5.00

Торонто, Онт. — Із збірки під час тризни бл. п. Анни Л. Тагаєвої, на пресовий фонд журнала Промінь" В. Кузьменко переслала ..... $ 75.00

Вінніпеґ, Ман. — Комітет Українок Канади, відділ у Вінніпеґу, на пресовий фонд „Променя" голова, Я. Паламарчук переслала ..... $ 25.00

Гамільтон, Онт. — Відділ Комітету Українок Канади в Гамільтоні, С. Фесяк переслала на пресовий фонд журнала ..... $ 5.00

Висловлюємо щиру подяку всім жертводавцям і всім працівникам, які віддають багато труду на користь журнала „Промінь".

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

П-во Т. Холод — Стирджис, Саск. $25.00
П-во В. і М. Костюки — Вінніпеґ, Ман. 25.00
Віра Д. Шевчук — Вилловдейл, Онт. 15.00
Пані: — Лариса Килимник — Торонто 12.00
С. Степанюк — Миссиссага, Онт. 10.00
М. Гаджоса — Ричмонд Гил, Онт. 6.00
Марія Вівчар — Саскатун, Саск. 5.00
Софія Пилипов — Винярд, Саск. 5.00
Йоанна Михайленко — Саскатун, Саск. 5.00
К. Шолтер — Канора, Саск. 5.00
Марія Гаук — Едмонтон, Алта. 5.00
Анна Ластівка — Вернон, Б. К. 5.00
Д-ка Марія Керніцька — Вінніпеґ 4.00
Д. Яремій — Донвил, Онт. 4.00
Галя Хомик — Едмонтон, Алта. 4.00
Н. Дорофій — Оттава, Онт. 3.00

По $2.00: — В. Губер — Чатам, Онт., М. Редчук, М. Юрків, М. Підкаленко, М. Бучак, С. Головач, О. Русин — Монтреал, Кве., Анна Дутчак — Ошава, Онт., Текля Кудрик — Ватсон, Саск., Д. Мандзюк — Торонто, Марія П. Боднарчук — Гронлид, Саск., Галя Товстій — Прілейт, Саск., Анна Стечишин — Вінніпеґ, Ман., Анна Гриньків — Виндзор, Онт., д-ка Анна Пук — Кемсек, Саск., С. Кушнірук — Едфрос, Саск.